

۱۵- تست زیست دوازدهم - فصل ۱ گفتار اول

۱

- در همهٔ مراحل پژوهشی که به منظور تولید واکسن بر علیه آنفلوانزا صورت پذیرفت، .....
- (۱) مشاهده شد که تزریق باکتری پوشینه‌دار به موش، باعث بروز علائم بیماری و مرگ آن می‌شود.
  - (۲) در شش‌های موش‌های مُرده، مقدار زیادی از باکتری‌های پوشینه‌دار زنده مشاهده شد.
  - (۳) پس از واردسازی عامل سینه‌پهلو، برخلاف انتظار مشاهده شد که موش‌ها مُردند.
  - (۴) مادهٔ وراثتی استرپتوکوس نومونیا به نحوی به موش‌هایی مشابه تزریق شد.

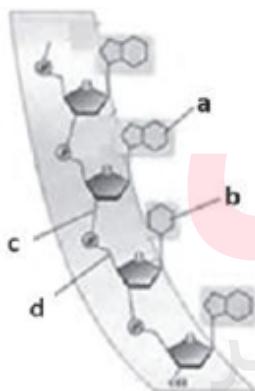
۲

- چند مورد در ارتباط با مزیت‌های قرارگیری جفت بازها در مقابل هم به صورت اختصاصی، صحیح است؟
- (الف) حفظ قطر مولکول DNA
  - (ب) نقش در پایداری اطلاعات DNA
  - (ج) نقش در فشرده شدن بهتر فامتن‌ها
  - (د) به دست آوردن توالی بازهای یک رشته از DNA، از روی رشتهٔ مکمل آن
- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۳

- در آزمایش گریفیت در هر مرحله‌ای که .....
- (۱) از باکتری زنده استفاده شد، موش می‌مرد.
  - (۲) هیچ باکتری زنده‌ای به موش تزریق نشد، موش زنده ماند.
  - (۳) موش زنده ماند، از باکتری‌های زنده فاقد پوشینه استفاده شد.
  - (۴) موش می‌میرد، تعدادی از باکتری‌های بدون پوشینه تغییر یافته‌اند.

۴

- کدام عبارت در مورد شکل مقابل همواره صحیح است؟
- (۱) d + c معرف پیوند فسفودی استر است.
  - (۲) a + b معرف بازهای مکمل هستند.
  - (۳) برخلاف c نوعی پیوند اشتراکی (کووالانسی) است.
  - (۴) برخلاف b، نوعی باز پیریمیدینی است.

۵

- کدام عبارت در ارتباط با کارهای دانشمندان به درستی بیان شده است؟
- www.mydaris.ir
- (۱) آزمایش‌های گریفیت منجر به کشف ماهیت مادهٔ وراثتی شده است.
  - (۲) آزمایش‌های ایوری مشخص کرد مادهٔ وراثتی چگونه از نسل به نسل بعد منتقل می‌شود.
  - (۳) آزمایش‌های چارگاف مشخص کرد به چه دلیلی در دناهای طبیعی، مقدار A با T و C با G برابر است.
  - (۴) با آزمایش‌های ویلکینز و فرانکلین، ابعاد مولکول وراثتی مشخص شد.

۶

کدام گزینه در مورد عامل اصلی انتقال صفات وراثتی صحیح بیان شده است؟

- (۱) طی آزمایش‌هایی برای تولید واکسن آنفلوانزا کشف شد.
- (۲) در آزمایش شماره ۱ گریفیت به تنها بیان باعث مرگ موش شد.
- (۳) آنزیم تجزیه‌کننده‌ی آن می‌تواند باعث ایجاد پیش‌ساز هموگلوبین شود.
- (۴) در تولید پلی‌ساکارید اطراف استریپتوكوکوس نومونیا می‌تواند نقش داشته باشد.

۷

چند مورد از موارد زیر درباره‌ی آزمایش مزلسون و استال درست است؟

- (الف) اسیدهای نوکلئیک موجود در آن از نتایج آزمایش چارگاف پیروی می‌کنند.
- (ب) در روش غیرحافظتی برخلاف نیمه‌حافظتی، پیوندهای فسفودی استر شکسته می‌شود.
- (ج) استفاده از فرآگریزانه در پایان دور اول همانندسازی، الگوی حافظتی را رد کرد.

(۱) ۱ مورد   (۲) ۲ مورد   (۳) ۳ مورد   (۴) ۴ مورد

۸

کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در طی تحقیقات صورت گرفته در مورد ماده‌ی وراثتی ..... پس از ..... برای نخستین بار متوجه شد که .....»

- (۱) گریفیت - تزریق عصاره باکتری‌های پوشینه‌دار و فاقد پوشینه - پوشینه عامل مرگ موش‌ها نیست.
- (۲) ایوری - اضافه کردن لایه‌ی حاوی اسید نوکلئیک بعد از سانتریفیوژ به محیط کشت باکتری - ماده‌ی وراثتی پروتئینی نیست.
- (۳) چارگاف - اندازه‌گیری همه‌ی انواع بازهای آلی در ساختار مولکول دنای جانداران - بازهای آلی دارای رابطه مکملی با هم هستند.
- (۴) ویلکتر و فرانکلین - تهیه تصاویری از دنا با استفاده از پرتوی X - ابعاد مولکول را تشخیص دادند.

۹

چند مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

به‌طور طبیعی در ساختار ..... هر .....

- (الف) نوکلئوتید - جزء دارای اکسیژن به قند پنج کربنی متصل است.
- (ب) نوکلئوتید - جزء دارای حلقه‌ی پنج ضلعی به فسفات متصل است.
- (ج) نوکلئیک اسید حلقوی - رشته نوکلئوتیدی دارای قطر یکسانی در سراسر طول خود است.
- (د) نوکلئیک اسید خطی - نوکلئوتید توسط گروه فسفات خود به نوکلئوتید مجاور متصل است.

(۱) ۱ صفر   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴ صفر

۱۰

از نظر درستی و نادرستی کدام گزینه عبارت را به نوع متفاوتی تکمیل می‌کند؟

«دنا ..... رنا .....»

- (۱) همانند - در فرآیند کپسول دار شدن استریپتوكوکوس نومونیا بدون کپسول تغییر پیدا می‌کند.
- (۲) برخلاف - در حالت طبیعی همواره دارای حداقل تعداد پیوندهای هیدروژنی امکان‌پذیر است.
- (۳) همانند - تنوع بازهای آلی یکسانی دارد و همانند آن ۳ نوع نوکلئوتید بین آنها ساختار یکسان دارد.
- (۴) برخلاف - می‌تواند دارای پیوندهای فسفودی استر به اندازه دو برابر تعداد قندهایش باشد.

۱۱

کدام گزینه در ارتباط با دنایی دارای چند نقطه آغاز همانندسازی که تعداد پیوند هیدروژنی ناشی از تمام بازهای آلی آن با یکدیگر برابر است، نادرست است؟

- (۱) تحقیقات حاصل از چارگف با دانشمندان قبلی آن در مورد مقدار ۴ باز آلی مشابه یکدیگر است.
- (۲) تعداد بازهای پورین این مولکول از پیوندهای فسفودی استر موجود در یک رشته آن بیشتر است.
- (۳) نسبت مجموع بازهای آلی A و T به نصف تعداد نوکلئوتیدهای دارای باز پورین ۱۲/۵ است.
- (۴) اگر تعداد نوکلئوتیدهای دارای باز آلی آدنین ۴۸ عدد باشد تعداد حلقه‌های آلی این دنا ۴۰۰ عدد است.

۱۲

کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«با توجه به نتایج به دست آمده توسط ..... ، می‌توان گفت .....»

- (۱) چارگاف - در اسیدهای نوکلئیک نسبت مجموع مقدار تیمین و سیتوزین به مجموع آدنین و گوانین یکسان و برابر با یک است.
- (۲) گریفیت - در آزمایش دوم و چهارم با گرمای دادن باکتری‌های پوشینه‌دار، ماده‌ی وراثتی که چگونگی انتقال آن کشف نشد، تخریب نشد.
- (۳) ایوری و همکارانش - در هر آزمایشی که انتقال صفت انجام شد، لزوماً عصاره‌ی باکتری‌های پوشش‌دار به چندین بخش جداگانه تبدیل نشد.
- (۴) ویلکیتز و فرانکلین - با بررسی دنا به صورت مستقیم نتیجه گرفتند که این ماده حالت مارپیچی دارد و بیش از یک رشته دارد.

۱۳

- چند مورد عبارت را به درستی تکمیل می‌کند؟ در مولکولی که انرژی رایج در سلول است، ..... وجود ..... .
الف) کربوهیدرات - ندارد	ب) پیوند فسفودی استر - دارد	ج) دو حلقه در مولکول نیتروژن دار - دارد
۱ (۴)	۲ (۳)	۳ (۲)

۱۴

کدام گزینه، عبارت زیر را به طور نامناسب کامل می‌کند؟

«در جاندارانی که عامل اصلی انتقال صفات وراثتی به غشای یاخته، متصل ..... وجود دارد.»

- (۱) است، پروتئین‌های آنزیمی و غیر آنزیمی همراه با دنا (DNA) آنها
- (۲) نیست، جایگاه آغاز همانندسازی متعدد در دنا (DNA) آنها
- (۳) نیست، در دو انتهای هر یک از رشته‌های این عامل، ترکیباتی متفاوت
- (۴) است، در ساختار هر واحد تکرارشونده دنا (DNA) آنها، پیوند فسفودی استری

۱۵

چند مورد جمله‌ی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«هر نوکلئیک اسید اگر .....»

- * از یک رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی ساخته شود، قطعاً رنا (RNA) است.
  - * فاقد دو انتهای متفاوت در رشته یا رشته‌های پلی‌نوکلئوتید خود باشد، قطعاً دنا (DNA) است.
  - * در درون سیتوپلاسم (میان یاخته) یک یاخته یوکاریوٹی وجود داشته باشد قطعاً توسط دنای همان یاخته ساخته شده است.
  - * عامل اصلی انتقال صفات وراثتی باشد، قطعاً از دو رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی تشکیل شده است.
۱ (۱)	۲ (۲)	۳ (۳)
۴ (۴) صفر		

- بخشی از واحدهای تکرارشونده در دنای اصلی جاندار مورد مطالعه می‌باشد و استال که ممکن نیست با بیش از یک پیوند اشتراکی در ماده‌ی وراثتی شرکت کند، قطعاً .....
 ۱) ماهیت کربوهیدراتی داشته و پنج کربنه است.
 ۲) در ستون‌های دنا بین قندهای پنج کربنه قرار دارد.
 ۳) با باز آلی که از لحاظ تعداد حلقه با آن متفاوت است، پیوند هیدروژنی برقرار می‌کند.
 ۴) دارای پیوندهای پرانتری بین اجزای خود است که در انتقال فعال استفاده می‌شود.

چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در یک مولکول دنا، بیشترین پیوند هیدروژنی بین نوکلئوتیدهای مکملی برقرار می‌شود که قطعاً ..... داشته باشند.»

- هر کدام می‌توانند در حفظ پایداری دو رشته‌ی یک مولکول دنا نقش
- هر کدام می‌توانند در تشکیل پله‌های نردبان این مولکول شرکت
- هیچ کدام نمی‌توانند گروه هیدروکسیل آزاد در قند پنج کربنی خود
- هیچ کدام نمی‌توانند در ساختار مولکول رنا شرکت

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«از نتایج آزمایش ..... مشخص شد که .....»

- (۱) سوم گرفیت - وجود پوشینه به تنها یی عامل مرگ موش‌ها نیست.
- (۲) چهارم گرفیت - ماده‌ی وراثتی می‌تواند به یاخته‌های دیگر منتقل شود.
- (۳) دوم ایوری و همکارانش - انتقال صفت فقط با لایه‌ای که دنا در آن وجود دارد، انجام می‌شود.
- (۴) آخر ایوری و همکارانش - در همه‌ی ظروف انتقال صورت می‌گیرد، به جز ظرفی که فاقد دنا است.

کدام عبارت، درست است؟

- (۱) در ساختار هر نوکلئیک اسید، تعداد بازهای آلی دو حلقه‌ای و تک‌حلقه‌ای برابرند.
- (۲) هنگام همانندسازی هر مولکول دنا، ابتدا دو رشته کاملاً از هم جدا می‌شوند.
- (۳) بعضی از نوکلئیک اسیدهای دو رشته‌ای، نقش آنزیمی در یاخته دارند.
- (۴) مولکول‌های دنا و رنای درون غشای هسته، دو انتهای متفاوت دارند.

در ارتباط با تأمین انرژی تجدیدپذیر کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) کمتر از ۲۵٪ از نیازهای انرژی جهان از منابع غیرفسیلی است.
- (۲) مصرف گازوئیل زیستی برخلاف گازوئیل فسیلی، با تولید کربن‌دی‌اکسید همراه نیست.
- (۳) زیست‌شناسان تنها می‌توانند روی بهبود سوخت‌های زیستی کمک کنند.
- (۴) هم‌اکنون در بیش‌تر کشورها پرای به حرکت در آوردن خودروها از الکل‌های زیستی استفاده می‌شود.

کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) در ساختار دیسک همانند ساختار دوم پروتئین، دو نوع پیوند شرکت دارد.
- (۲) هر اسید نوکلئیکی که در پروتئین‌سازی دخالت دارد، دارای یوراسیل است.
- (۳) از نتایج آزمایش گرفیت مشخص شد ماده‌ی وراثتی می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته دیگر منتقل شود.
- (۴) ایوری از طریق سانتریفیوژ با سرعت بالا توانست نشان دهد انتقال صفات از لایه‌ی حاوی دنا صورت می‌گیرد.

۲۲

دنای حلقوی ..... دنای خطی .....

- (۱) همانند - در یک انتهای گروه هیدروکسیل آزاد دارند.
- (۲) همانند - حاوی جفت باز هستند.
- (۳) برخلاف - دو سر متفاوت دارد.
- (۴) برخلاف - دارای چندین نقطه آغاز همانندسازی است.

۲۳

از نتایج آزمایش‌های ایوری ممکن نیست .....

- (۱) به انتقال ماده وراثتی پی برد.
- (۲) ماهیت ماده وراثتی را تشخیص داد.
- (۳) مولکول دنا (DNA) را عامل اصلی انتقال صفات وراثتی دانست.
- (۴) به باور بسیاری از دانشمندان آن زمان درباره ماهیت ماده وراثتی رسید.

۲۴

کدام عبارت، درست است؟

- (۱) مولکول‌های دنا و رنای درون غشای هسته، دو انتهای متفاوت دارند.
- (۲) در ساختار هر نوکلئیک اسید، تعداد بازهای آدنین و تیمین با هم برابرند.
- (۳) هنگام همانندسازی مولکول دنا، دو رشته کاملاً از هم جدا می‌شوند.
- (۴) برخی از نوکلئیک اسیدهای دو رشته‌ای، نقش آنزیمی دارند.

۲۵

چند مورد، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«هر نوکلئوتیدی که .....، قطعا .....»

- الف) باز آلی یوراسیل دارد - دارای قند ریبوز است.
- ب) یک گروه فسفات خود را از دست می‌دهد - پیش‌ماده‌ی نوعی آنزیم مؤثر در همانندسازی است.
- ج) باز آلی آدنین دارد - در تولید انرژی داخل یاخته نقشی ندارد.
- د) قند ریبوز دارد - فاقد باز آلی تیمین است.

۱)

۲(۲)

۳(۲)

۴(۴)

۲۶

چند مورد در ارتباط با نوکلئیک اسیدها به درستی بیان شده است؟

- الف) در هر بسپار، دو نوع ساختار حلقوی وجود دارد که توسط یک پیوند اشتراکی به هم متصل‌اند.
- ب) در نتیجه‌ی تجزیه‌ی هر یک از اجزای هر بسپار در یاخته‌های بدن انسان، آمونیاک تولید می‌شود.
- ج) امکان ندارد که در هر نوع نوکلئیک اسید، بیش از یک نوع قند و بیش از چهار نوع باز آلی مشاهده شود.
- د) پیوند فسفودی‌استر بین فسفات یک نوکلئوتید و گروه هیدروکسیل قند نوکلئوتید مقابله برقرار است.

۱)

۲(۲)

۳(۲)

۴(۴)

۲۷

کدام گزینه در ارتباط با تلاش‌های صورت گرفته برای کشف ساختار مولکولی دنا صادق است؟

- (۱) مشاهدات و تحقیقات چارگاف بر روی دنای جانداران، دلیل برابری بازهای A با T و C با G را نشان داد.
- (۲) قبل از آزمایشات چارگاف، بخش‌های مختلف از واحدهای تکرارشونده‌ی نوکلئیک اسیدها شناسایی شده بود.
- (۳) واتسون و کریک با ساخت مدل مولکولی نرdban مارپیچ، دو رشته‌ای بودن و ابعاد مولکول دنا را تشخیص دادند.
- (۴) تعیین ترتیب توالی بازهای نوکلئوتیدها در یک رشته با توجه به رشته‌ی مکمل آن، از نتایج آزمایشات ویلکینز و فرانکلین بود.

در رابطه با نوعی نوکلئیک اسید که تعداد پیوندهای فسفودی استر و تعداد نوکلئوتیدهاش با هم برابر نیست، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) ممکن نیست این نوع نوکلئیک اسید، در سیتوپلاسم تشکیل شده باشد.
- (۲) در این نوع نوکلئیک اسید، امکان برابری تعداد نوکلئوتیدهای آدنین دار با تعداد نوکلئوتیدهای تیمین دار وجود ندارد.
- (۳) ممکن نیست در ساختار این نوکلئیک اسید، دثوکسی ریبونوکلئوتید یوراسیل دار مشاهده شود.
- (۴) در نوکلئوتیدهای موجود در ساختار این نوکلئیک اسید، گروههای فسفات به یک سمت یک قند پنج کربنه متصل شده‌اند.

کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
«دانشمندی که .....، توانست ..... را اثبات کند.»

- (۱) سعی داشت واکسنی علیه بیماری آنفلونزا تولید کند - وراثتی بودن مولکول دنا
- (۲) دریافت وجود پوشینه به تنها بیماری زایی باکتری‌ها نیست - انتقال ماده وراثتی به یاخته دیگر
- (۳) اطلاعات اولیه در مورد ماده وراثتی از آزمایشات او به دست آمد - وراثتی بودن پروتئین‌ها
- (۴) مقدار چهار نوع باز آلی در دناهای مختلف را اندازه‌گیری کرد - مکمل بودن بازهای آلی آدنین و تیمین

ترکیبی که مطابق نتایج آزمایش‌های ایوری و همکاران به عنوان عامل اصلی انتقال صفات تشخیص داده شد، .....
(۱) ترکیبی است که اتصال تک‌پار (مونومر)‌ها در آن تنها از طریق حلقه‌های آلی نیتروژن‌دار انجام می‌شود.
(۲) در گونه مورد آزمایش مزلسون و استال، بیشتر در یک اندامک دو غشایی منفذدار قرار دارد.
(۳) می‌تواند در افزایش مقاومت جانداری که فامتن اصلی آن به غشای یاخته متصل است، مؤثر باشد.
(۴) در تک‌پار (مونومر)‌های خود، دارای گروههای R با ماهیت شیمیابی متفاوت است.

کدام عبارت نادرست است؟

«در گونه مورد آزمایش گرفیت، .....»

- (۱) نوکلئوتیدهای مجاور در یک رشته پلی نوکلئوتیدی با پیوند فسفودی استر به هم متصل می‌شوند.
- (۲) آنزیم‌های لازم برای همانندسازی ماده ژنتیک در سیتوپلاسم قرار دارند.
- (۳) پروتئین‌های هیستونی همراه دنا در چندین فامتن سازماندهی شده‌اند.
- (۴) همانندسازی دو جهته اغلب از یک نقطه آغاز شده و در یک نقطه پایان می‌یابد.

در همه مراحل پژوهشی که به منظور تولید واکسن بر علیه آنفلوآنزا صورت پذیرفت، .....
(۱) مشاهده شد که تزریق باکتری پوشینه‌دار به موش باعث بروز علائم بیماری و مرگ آن می‌شود.
(۲) در شش‌های موش‌های مرده، مقدار زیادی از باکتری‌های پوشینه‌دار زنده مشاهده شد.
(۳) پس از واردسازی عامل سینه‌پهلو، برخلاف انتظار مشاهده شد که موش‌ها مردند.
(۴) ماده وراثتی استرپتوکوکوس نومونیا به نحوی به موش‌هایی مشابه تزریق شد.

چند مورد در ارتباط با مزیت‌های قرارگیری جفت بازها در مقابل هم به صورت اختصاصی صحیح است؟

www.my-dars.ir

الف- حفظ قطر مولکول DNA

ب- نقش در پایداری اطلاعات DNA

ج- نقش در فشرده شدن بهتر فامتن‌ها

د- به دست آوردن توالی بازهای یک رشته از DNA از روی رشته مکمل آن

- (۱) ۱
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) ۴

۳۴

کدام گزینه در مورد عامل اصلی انتقال صفات وراثتی صحیح بیان شده است؟

- (۱) طی آزمایش‌هایی برای تولید واکسن آنفلوآنزا کشف شد.
- (۲) در آزمایش شماره ۱ گریفیت به تنها بی پاکت موس شد.
- (۳) آنزیم تجزیه‌کننده آن می‌تواند باعث ایجاد پیش‌ساز هموگلوبین شود.
- (۴) در تولید پلی‌ساکارید اطراف استرپیتوکوکوس نومونیا می‌تواند نقش داشته باشد.

۳۵

کدام گزینه در ارتباط با مولکولی که در جانداران به عنوان ذخیره‌کننده اطلاعات وراثتی عمل می‌کند، به درستی بیان شده است؟

- (۱) متشكل از دو رشته است که در هر رشته آن، مقدار باز آلی تیمین با مقدار باز آلی آدنین برابر است.
- (۲) در ساختار هر واحد تکرارشونده این مولکول، نوع بخش نیتروژن دار یکسان است.
- (۳) دارای قندی است که یک مولکول اکسیژن کمتر از قند موجود در ساختار ATP دارد.
- (۴) در گروهی از جانداران در اتصال با بخشی قرار دارد که ورود و خروج مواد به داخل یاخته را کنترل می‌کند.

۳۶

کدام گزینه به درستی بیان نشده است؟

- (۱) در مرحله اول آزمایش‌های ایوری، ساختار رناتن‌ها در باکتری پوشینه‌دار نیز تخریب شدند.
- (۲) هر رشته پلی‌نوکلئوتیدی که به سمت رناتن‌های سیتوپلاسم می‌رود، در هسته ساخته شده است.
- (۳) در فرایند همانندسازی، همواره آبکافت پیوند اشتراکی دیده می‌شود.
- (۴) رناهایی که در محل فعالیت رناتن‌های سیتوپلاسمی دیده می‌شوند، حداقل سه نوع هستند.

۳۷

در جاندارانی که مولکول DNA در فامتن اصلی آنها دارای دو سر متفاوت .....، امکان ندارد که .....

- (۱) است - بین دو باز آلی مجاور هم پیوند هیدروژنی وجود نداشته باشد.
- (۲) نیست - در ساختار واحدهای تکرارشونده نوکلئیک اسیدها، پیوند بین قند و فسفات دیده شود.
- (۳) است - تمامی گروههای فسفات، در تشکیل پیوند فسفودی استر شرکت داشته باشند.
- (۴) نیست - در برخی از نوکلئیک اسیدهای آنها، مقدار باز آلی گوانین با سیتوزین برابر نباشد.

۳۸

مولکولی که از روی دنا ساخته می‌شود، ممکن نیست ..... باشد.

- (۱) دخالتی در تنظیم بیان ژن داشته
- (۲) در ساختار خود دارای پیوندهای اختصاصی
- (۳) حاوی اطلاعات لازم برای زندگی یک یاخته
- (۴) در واکنش‌های سوخت‌وسازی دارای نقش مستقیم

۳۹

همواره در یک یاخته‌ی طبیعی، ..... است.

- (۱) دو انتهای یک رشته پلی‌نوکلئوتیدی به هم متصل
- (۲) تعداد حلقه‌های یک جفت نوکلئوتید مکمل نسبت به جفت باز در مجموع بیشتر
- (۳) تعداد رشته‌های پلی‌نوکلئوتیدی همه‌ی نوکلئیک اسیدها برابر
- (۴) هر رشته پلی‌نوکلئوتیدی همیشه دارای دو سر متفاوت

٤٠

کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

«از نتایج مطالعات واتسون و کریک مشخص شد که .....»

- (۱) مقدار آدنین در دنا با مقدار تیمین برابر است.
- (۲) دنا حالت مارپیچ و بیش از یک رشته دارد.
- (۳) هر مولکول دنا، ساختار مارپیچ دورشتهای دارد.
- (۴) مقدار چهار نوع باز آلی در تمامی مولکولهای دنا برابر است.

٤١

در یک نوکلئیک اسید طبیعی، هر بخشی از یک نوکلئوتید که .....

- (۱) با نوکلئوتید دیگری پیوند برقرار می کند، ساختار حلقه‌ای دارد.
- (۲) به گروه فسفات اتصال دارد، ممکن است انواع مختلفی داشته باشد.
- (۳) دارای اتم نیتروژن است، در تمام نوکلئیک اسیدها مشاهده می شود.
- (۴) با سایر بخش‌های نوکلئوتید پیوند برقرار می کند، ساختار دوحلقه‌ای بازی دارد.

٤٢

در حالت طبیعی کدام گزینه در ارتباط با هر نوکلئیک اسیدی که در یاخته‌های سالم به صورت تکرشتهای است، به

درستی بیان شده است؟

- (۱) از روی بخشی از یکی از دو رشته‌ی دنا ساخته شده است.
- (۲) دارای نقش آنزیمی و توانایی دخالت در تنظیم بیان ژن است.
- (۳) گروههای فسفات و هیدروکسیل در انتهای آن آزاد نیستند.
- (۴) دارای تعداد برابری از مولکولهای پورین و پیریمیدین هستند.

٤٣

نوکلئوتیدی که ..... دارد، قطعاً .....

- (۱) باز آلی آدنین - در ساختار نوعی بسیار شرکت می کند.
- (۲) باز آلی یوراسیل - دارای قندی است که یک اکسیژن بیشتر از دلوکسی ریبوز دارد.
- (۳) در ساختار خود باز آلی پورین - در عملکرد پمپ سدیم، پتاسیم بی تأثیر است.
- (۴) دو نوع پیوند اشتراکی در ساختار خود - دارای سه گروه فسفات است.

٤٤

کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می کند؟

«در آزمایشات مربوط به ایوری و همکارانش، در آزمایشی که ..... از ..... استفاده شد.»

- (۱) نتیجه گرفته شد پروتئین‌ها ماده‌ی وراثتی نیستند - پروتاز
- (۲) انتقال صفت فقط در لایه‌ی حاوی مولکول دنا انجام شد - دستگاه گریزانه (سانتریفیوژ) با سرعت بالا
- (۳) آنزیمهای تخریب‌کننده ا نوع مواد آلی استفاده شدند - باکتری‌های پوشینه‌دار زنده
- (۴) آنها را به این نتیجه رساند که عامل اصلی و مؤثر در انتقال صفات، دنا است - باکتری‌های بدون پوشینه‌ی زنده

٤٥

اطلاعات اولیه در مورد ماده‌ی وراثتی از فعالیت‌ها و آزمایش‌های دانشمندی به دست آمده که.....

- (۱) سعی داشت واکسنی علیه بیماری سینه‌پهلو تولید کند.
- (۲) از جاندارانی در آزمایش خود استفاده کرد که همگی دارای دنای حلقوی در داخل یاخته‌های پیکر خود بودند.
- (۳) در زمان او نگرش‌ها، روش‌ها و ابزارهای زیست‌شناسان دچار تحول اساسی نشده بود.
- (۴) نشان دادن دنا (DNA) می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته‌ی دیگر منتقل شود.

۴۶

چند مورد با تکنیک پرتوهای ایکس قابل دستیابی است؟

۱) بررسی ساختار چهارم هموگلوبین	۲) اندازه ابعاد کلارژن
۳) حالت مارپیچی دنا	۴) رؤیت پیوندهای هیدروژنی
۵) مولکولی که از روی بخشی از یکی از رشته‌های دئوکسی ریبونوکلئیک اسید ساخته می‌شود، ممکن نیست ..... ۱) دستورالعمل‌های دنا را اجرا کند.	۶) در تنظیم همان بخش نقش داشته باشد.
۷) به عنوان منبع رایج انرژی در یاخته استفاده شود.	۸) برای فعالیت خود به یون‌های فلزی یا ویتامین‌ها نیاز داشته باشد.

۴۷

- مولکولی که از روی بخشی از یکی از رشته‌های دئوکسی ریبونوکلئیک اسید ساخته می‌شود، ممکن نیست .....
 ۱) دستورالعمل‌های دنا را اجرا کند.
 ۲) در تنظیم همان بخش نقش داشته باشد.
 ۳) به عنوان منبع رایج انرژی در یاخته استفاده شود.
 ۴) برای فعالیت خود به یون‌های فلزی یا ویتامین‌ها نیاز داشته باشد.

۴۸

کدام گزینه جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«از نتایج آزمایش گرفیت مشخص شد که .....».

۱) ماده وراثتی چگونه منتقل می‌شود.	۲) ماده وراثتی چه ماهیتی دارد.
۳) ماده وراثتی می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته دیگر منتقل شود.	۴) عامل اصلی انتقال صفات وراثتی، مولکول دنا است.

۴۹

در هر مولکول دنای استخراج شده از یاخته نگهبان روزنهٔ توبره واش قطعاً تعداد ..... با تعداد ..... برابر نیست.

۱) پیوندهای هیدروژنی - نوکلئوتیدها	۲) دئوکسی ریبوزها - فسفات‌ها
۳) بازهای پورینی - پیوندهای فسفودی‌استر	۴) پنج‌ضلعی - همانند

۵۰

در ساختار یک نوکلئوتید، پیوند بین حلقه ..... آدنین با پتوز ..... پیوند فسفات با پتوز از نوع اشتراکی است.
 ۱) پنج‌ضلعی - همانند   ۲) شش‌ضلعی - برخلاف   ۳) پنج‌ضلعی - همانند   ۴) شش‌ضلعی - برخلاف

۵۱

کدام مورد از نکات کلیدی مدل واتسون و کریک نمی‌باشد؟

۱) پیوند بین جفت بازها به صورت اختصاصی تشکیل می‌شوند.	۲) اطلاعات وراثتی در دنا قرار دارد و از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.
۳) ثابت بودن قطر دنا در فشرده شدن بهتر فامتن‌ها مؤثر است.	۴) مکمل بودن بازها نتایج آزمایش چارگاف را تأیید می‌کند.

۵۲

با کارهای ویلکینز و فرانکلین کدام مورد درباره دنا شناخته نشد؟

۱) ساختار مارپیچی	۲) دارای بیش از یک رشته خطی بودن مولکول
۳) ابعاد مولکول	۴) پیوند هیدروژنی‌ها

۵۳

در یک DNA، تعداد ..... از بقیه کمتر است.

۱) پیوند فسفودی‌استر	۲) پیریمیدین‌ها	۳) دئوکسی‌ریبوز

۵۴

در کدام مرحله از آزمایش، گرفیت نتیجه گرفت وجود پوشینه به تنها یی عامل مرگ موش‌ها نیست؟

۱) ۱	۲) ۲	۳) ۳	۴) ۴

کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟
در نتیجه‌ی پژوهش‌های ..... مشخص شد.

- (۱) ویلکینز و فرانکلین، تکرشته‌ای نبودن و وجود حالت مارپیچی در مولکول دنا
- (۲) چارگاف، برابری مقدار بازهای سیتوزین و گوانین در هر رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی
- (۳) گریفیت، چگونگی انتقال ماده‌ی وراثتی بین یاخته‌های مختلف
- (۴) ایوری، وجود پیوندهای پیتیدی در ساختار ماده‌ی وراثتی

چند مورد در ارتباط با هر مرحله‌ای از آزمایشات گریفیت که طی آن موش‌های مورد آزمایش مردند، درست است؟

الف) نتیجه‌ی حاصل از آزمایش مطابق انتظار گریفیت بود.

ب) درون خون موش‌ها، باکتری زنده‌ی پوشینه‌دار مشاهده نشد.

ج) ژنگان باکتری‌های زنده‌ی تزریق شده دستخوش تغییر شد.

د) باکتری‌های فاقد پوشینه، از محیط پوشینه دریافت کردند.

(۴)

(۲)

(۲)

(۱) صفر

در بخشی از مولکول DNA، ۳۱۵ پیوند هیدروژنی و ۴۵ نوکلئوتید تیمین‌دار وجود دارد، تعداد پیوندهای فسفودیاستر در این بخش از مولکول DNA چه قدر است؟

(۴)

(۳)

(۲)

(۱) ۱۱۸

اگر در یک مولکول DNA یوکاریوتوی، ۱۸۰۰ پیوند هیدروژنی وجود داشته باشد و $\frac{A+T}{G+C} = ۳$ باشد، تعداد پیوندهای فسفات - چند در این مولکول DNA چه قدر است؟

(۴)

(۳)

(۲)

(۱) ۱۶۰۰

در هر مولکول DNA، .....

- (۱) تعداد پیوند بین نوکلئوتیدها، کمتر از تعداد نوکلئوتیدهای است.
- (۲) تعداد قندها، دو برابر بازهای آلی تک حلقه‌ای است.
- (۳) دو انتهای هر رشته از مولکول با یکدیگر تفاوت دارند.
- (۴) فسفات همه نوکلئوتیدها در پیوند فسفودیاستر شرکت دارند.

کدام گزینه برای کامل کردن عبارت زیر، نامناسب است؟

«قرارگیری جفت بازهای مکمل در مقابل همدیگر، سبب ..... مولکول DNA می شود.»

- (۱) پایداری اطلاعات ژنی
- (۲) فشرده شدن بهتر
- (۳) ثابت ماندن قطر در سراسر
- (۴) یکسان بودن دو رشته پلی‌نوکلئوتیدی

ایوری و همکارانش برای شناسایی ماهیت ماده‌ی وراثتی، ابتدا کدام آزمایش را انجام دادند؟

- (۱) تزریق مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده و فاقد پوشینه زنده به موش
- (۲) کشت باکتری‌های بدون کپسول در هریک از لایه‌های حاصل از گریزانه مخلوط بدست آمده
- (۳) کشت باکتری‌های بدون کپسول، در عصاره بدون پروتئین استخراج شده از باکتری‌های کپسول دار
- (۴) تزریق مخلوطی از باکتری‌های بدون کپسول زنده و عصاره استخراج شده از باکتری‌های کپسول دار به موش

۶۲

- شکستگی کدام نوع از پیوندهای زیر سبب ایجاد گستینگی در هر رشته مولکول DNA می‌شود؟
 ۱) قند - باز آلی   ۲) پیوند بین بازهای مکمل   ۳) باز آلی - فسفات   ۴) فسفات - قند

۶۳

کدام عبارت، در مورد مولکول DNA، نادرست است؟

- ۱) در DNA باکتری‌ها، به تعداد نوکلئوتیدها، پیوند فسفودیاستر وجود دارد.
 ۲) در DNA طبیعی همه موجودات، مقدار آدنین با مقدار تیمین برابر می‌کند.
 ۳) در هر رشته از مولکول تعداد بازهای آدنین با تعداد بازهای تیمین برابرند.
 ۴) قرارگیری بازهای پورین در مقابل بازهای پیریمیدین، سبب پایداری ژن‌ها می‌شود.

۶۴

در آزمایشی که گرفیت، مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده را با باکتری‌های بدون کپسول زنده به موش تزریق کرد، کدام پدیده موجب مرگ موش‌ها شد؟

- ۱) انتقال مادهٔ وراثتی به باکتری بدون کپسول
 ۲) جهش در ژن‌های مسئول تشکیل کپسول
 ۳) انتقال کپسول به باکتری زندهٔ بدون کپسول
 ۴) تبادل قطعه‌ای بین کروموزوم‌های دو نوع باکتری

۶۵

کدام گزینه جمله‌ی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در مادهٔ وراثتی E.Coli ..... رنای ناقل موجود در آن، .....»

- ۱) برخلاف - تعداد گروههای فسفات با تعداد بازهای پیریمیدینی برابر است.
 ۲) همانند - همهٔ بازهای آلی نیتروژن‌دار، دارای حلقه‌ی آلی پنج‌ضلعی هستند.
 ۳) برخلاف - پیوندهای غیراشتراکی بدون کمک آنزیم‌ها تشکیل می‌شوند.
 ۴) همانند - بین باز آلی یک نوکلئوتید و گروه فسفات آن، پیوند تشکیل نمی‌شود.

۶۶

کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) گرفیت بیان کرد که عامل انتقال صفات بین باکتری‌ها دارای قند پنج‌کربنه است.
 ۲) مدل مولکولی واتسون و کریک شبیه نرdbانی است که حول محور عرضی خود می‌پیچد.
 ۳) در طی آزمایش‌های چارگاف مشخص شد که بازهای A و T و همچنین بازهای C و G با هم مکمل هستند.
 ۴) در تصاویر تهیه شده از دنا توسط ویلکینز و فرانکلین، مشخص شد که دنا از یک رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی تشکیل نشده است.

۶۷

چند مورد جمله‌ی زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در آزمایش گرفیت، همهٔ ..... آزمایش، .....»

- الف) موش‌های مرحله‌ی اول - باکتری‌های پوشینه‌دار دریافت کردند.
 ب) موش‌های مرحله‌ی چهارم - در اثر ابتلا به سینه‌پهلو مردند.
 ج) باکتری‌های مرحله‌ی دوم - زنده و دارای پوشینه بودند.
 د) باکتری‌های مرحله‌ی چهارم - پوشینه‌دار شدند.

۱) ۴   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) ۱

۶۸

کدام گزینه دربارهٔ پیوند فسفودیاستر به درستی بیان شده است؟

- ۱) در ستون‌های نرdbان مدل مولکولی واتسون و کریک برای دنا، این پیوندها دیده می‌شوند.
 ۲) بین فسفات‌یک نوکلئوتید و هیدروکسیل باز آلی نوکلئوتید دیگر تشکیل می‌شود.
 ۳) موجب قرارگیری دو رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی دنا در کنار یک‌دیگر می‌شود.
 ۴) آنزیم هلیکاز و DNA پلی‌مراز توانایی شکستن این پیوند را دارند.

۶۹

در هر مولکول دنا برخلاف هر مولکول رنا، قطعاً .....

- (۲) باز آلی نیتروژن دار یوراسیل وجود ندارد.
- (۴) قند پنج کربنه‌ی دئوکسی ریبوز یافت می‌شود.

۷۰

در نتیجه‌ی آزمایش‌های ..... مشخص شد که .....

- (۱) گرفیت - ماده‌ی وراثتی چگونه بین یاخته‌های مختلف متقل می‌شود.
- (۲) ایوری - پروتئین‌ها، عامل اصلی انتقال صفات بین یاخته‌های مختلف نیستند.
- (۳) ویلکینز و فرانکلین - مولکول دنا، مولکولی تکرشته‌ای با حالت مارپیچی است.
- (۴) چارگاف - در هر رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی، میزان بازهای آلی آدنین با تیمین برابر است.

۷۱

با توجه به مراحل مختلف آزمایش‌های گرفیت بر روی موش‌ها، کدام گزینه جمله‌ی زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«در نخستین مرحله‌ی آزمایش‌های گرفیت ..... آخرین مرحله‌ی آزمایش وی، .....»

- (۱) همانند - برخلاف انتظار خود گرفیت، همه‌ی موش‌ها بر اثر سینه‌پهلو مردند.
- (۲) برخلاف - باکتری‌های استرپتوکوس نومونیای کپسولدار کشته شده به بدن موش‌ها تزریق شدند.
- (۳) همانند - امکان مشاهده‌ی استرپتوکوس نومونیای کپسولدار در خون موش‌ها وجود داشت.
- (۴) برخلاف - امکان مشاهده‌ی استرپتوکوس نومونیای بدون کپسول درون شش‌های موش‌ها وجود داشت.

۷۲

کدام گزینه در ارتباط با هر رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی مولکول دنای خطی به درستی بیان شده است؟

- (۱) پیوند بین بازهای مکمل، سبب افزایش پایداری آن می‌شود.
- (۲) مقدار باز آلی نیتروژن دار آدنین با مقدار باز تیمین برابر است.
- (۳) در یک انتهای خود دارای گروه فسفات است.
- (۴) دو انتهای هر رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی به یک‌دیگر متصل می‌شوند.

۷۳

کدام گزینه به ترتیب ویژگی پیوندهای هیدروژنی و فسفودی است تشکیل شده در فرایند همانندسازی دنای حلقوی را بیان می‌کند؟

- (۱) بین نوکلئوتیدهای دارای بازهای آلی یکسان تشکیل می‌شوند - این پیوندها بین نوکلئوتیدهای تکفساته تشکیل می‌شوند.
- (۲) در فشرده شدن بهتر هر فامتن توسط هیستون‌ها نقش دارند - در هنگام تشکیل این پیوندها امکان کاهش فشار اسمزی یاخته وجود دارد.
- (۳) باعث ثابت ماندن قطر دئوکسی‌ریبونوکلئیک اسیدها می‌شوند - بین گروه فسفات یک نوکلئوتید و قند پنج کربنه‌ی نوکلئوتید دیگر تشکیل می‌شوند.
- (۴) توسط برخی آنزیم‌های دخیل در همانندسازی تشکیل می‌شوند - امکان شکسته شدن این پیوندها توسط آنزیم آغاز‌کننده‌ی همانندسازی وجود دارد.

۷۴

چند مورد از عبارات زیر، درست است؟

- ثبات قطر دنا، در فشرده شدن نوکلئوزوم‌های آن مؤثر است.
- در هر رشته از مولکول دنا، پله‌ها از بازی‌های آلی متصل به قند تشکیل یافته‌اند.
- با استفاده از پرتو X، ابعاد مولکولی و حالت مارپیچی دنا، مشخص شد.
- در یک سلول یوکاریوتی، رشته‌های همه مولکول‌های دنا، دو انتهای آزاد دارند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۵

کدام عبارت در مورد هر نوع نوکلئیک اسید، صدق می‌کند؟

- (۱) تعداد پیوندهای هیدروژنی بین C و G بیشتر از T و A است.
- (۲) در هر مولکول، تعداد بازهای آلی پورینی و پریمیدینی، برابر است.
- (۳) تعداد پیوندهای بین قند و فسفات، بیشتر از تعداد نوکلئوتیدهاست.
- (۴) در هر رشته، تعداد پیوندهای فسفودیاستر کمتر از تعداد نوکلئوتیدهاست.

۷۶

نوکلئوتیدهایی که قند ریبوز دارند، نمی‌توانند به عنوان مونومر .....، شرکت داشته باشند.

- (۱) برای انتقال اطلاعات و راثتی، در ساختار کروماتین ۲ یک آنزیم، در تشکیل پیوندهای اشتراکی
- (۳) در ساختار ناقل الکترون، در فرایندهای یاخته‌ای

۷۷

کدام عبارت در مورد نوکلئیک اسیدهای طبیعی، صحیح است؟

- (۱) در RNAها، تعداد بازهای آلی پورینی و پریمیدینی برابرند.
- (۲) در DNAها، تعداد بازی‌های آدنین و سیتوزین برابرند.
- (۳) در DNAها، نسبت بازهای پورینی به پریمیدینی، ثابت و برابر ۱ است.
- (۴) در RNAها، نسبت بازی‌های آدنین به تیمین، ثابت و برابر ۱ است.

۷۸

در یک مولکول رنا .....

- (۱) نمی‌تواند پیوند هیدروژنی بین نوکلئوتیدها ایجاد گردد.
- (۲) نمی‌تواند بین دو گروه فسفات، قند پنج کربنی قرار داشته باشد.
- (۳) می‌تواند نوکلئوتید پیریمیدین دار مکمل سیتوزین وجود داشته باشد.
- (۴) می‌تواند فسفات با پیوند اشتراکی به قند قبلی و بعدی خود متصل شده باشد.

۷۹

در هر نوکلئیک اسید .....

- (۱) دارای پیوند هیدروژنی، تعداد باز C با G برابر است.
- (۲) دارای قند پنج کربنی، حداقل دو نوع باز آلی پریمیدینی وجود دارد.
- (۳) دارای گوانین، پدیده‌ی همانندسازی قابل مشاهده است.
- (۴) دارای دو سر متفاوت، حالت مارپیچ با بیش از یک رشته مشاهده می‌شود.

۸۰

کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«ایوری و همکارانش .....»

- (۱) برای تحکیم ادعای خود، عصاره‌ی باکتری‌های کپسول‌دار را استخراج و تنها تمام پروتئین‌های آن را تخریب کردند.
- (۲) آنزیم‌های تخریب‌کننده‌ی ۴ دسته‌ی اصلی مواد آلی را در اختیار داشتند و آن را به عصاره‌ی باکتری‌های بیماری‌زا افزودند.
- (۳) ابتدا عصاره‌ی استخراج شده از باکتری‌های پوشینه‌دار را با سرعت بالا سانتریفیوژ کرده و مواد آن را لایه‌لایه جدا کرdenد.
- (۴) برای کشف ماهیت عامل اصلی انتقال صفات، عصاره‌ی استخراج شده از باکتری‌های E.coli را با سرعت بالا سانتریفیوژ کرdenد.

۸۱

چند مورد، جمله‌ی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«نوکلئوتید آدنین دار در یاخته می‌تواند ..... نقش داشته باشد.»

الف) در ساختار نوکلئوزوم

ب) در فعالیت پمپ سدیم - پتاسیم

ج) به عنوان مونومر در ساختار برخی آنزیم‌ها

د) در ساختار ناقل الکترون

ه) به عنوان مونومر در ساختار DNA پلی‌مراز

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۲

در ساختار ..... برخلاف ..... کربوهیدرات شرکت ندارد.

۱) DNA پلی‌مراز - E.coli حلقوی

۲) ATP - کپسول استرپتوكوس نومونیا

۳) پلازمید E.coli - کروموزوم اصلی عامل سینه‌پهلو

۴) ریبوزوم میتوکندری میوکارد - غشای یاخته‌های یوکاریوتنی

۸۳

کدام جمله در مورد نوکلئیک اسیدها و نوکلئوتیدها درست می‌باشد؟

۱) تمام نوکلئوتیدها در ساختار نوکلئیک اسیدها شرکت دارند.

۲) درون یاخته‌های پروکاریوتنی و یوکاریوتنی، فقط سه نوع ریبو‌نوکلئیک اسید وجود دارد.

۳) براساس نوع باز آلی نیتروژن دار، ۵ نوع نوکلئوتید در ساختار دنورکسی ریبو‌نوکلئیک اسید شرکت دارند.

۴) شرط لازم برای تشکیل پیوند فسفودی‌استری نوکلئوتیدها در ساختار نوکلئیک اسیدها، ۳ فسفاته بودن آن‌ها است.

۸۴

در یاخته‌های پروکاریوت (پیش‌هسته‌ای) دو نوع مولکول اطلاعاتی یافت می‌شود. در بین موارد ذکر شده کدام گزینه

تفاوت این دو نوع مولکول را به درستی مشخص می‌کند؟

الف) نوع کربوهیدراتات ساختاری آن‌ها

ب) تعداد رشته‌های پلی‌نوکلئوتیدی

ج) نوع بازهای آلی نیتروژن دار پورینی

د) نوع بازهای آلی نیتروژن دار پیریمیدینی

۱) الف - ب - ج ۲) الف - ب

۳) الف - ب - د ۴) ج - د

۸۵

مولکول‌های RNA درون یاخته‌های یوکاریوتنی تکرر شته‌ای هستند. چند مورد از وظایف مولکول‌های RNA در این

یاخته‌ها می‌باشد؟

الف) شرکت در ساختار ریبوزوم‌ها

ب) کاتالیزورهای زیستی (نقش آنزیمی)

ج) شرکت در تنظیم بیان ژن

د) انتقال آمینواسیدها در یاخته‌ها به منظور پروتئین‌سازی

۱)

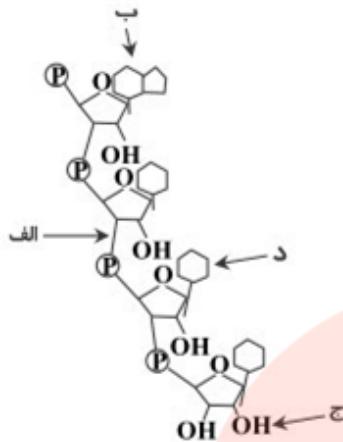
۲)

۳)

۴)

www.my-dars.ir

شکل مقابل بخشی از ساختار RNA (رنا) را نشان می‌دهد. کدام گزینه در مورد این ساختار درست است؟

(۱) پیوند «الف»، پیوندی کووالانسی به نام فسفودی‌استر است.

(۲) نحوه اتصال باز آلی «ب» به قند مربوطه نادرست است.

(۳) محل «ج»، مکان اضافه شدن نوکلئوتید جدید را به رشته نشان می‌دهد.

(۴) «د» می‌تواند باز آلی نیتروژن‌دار تیمین باشد.

کدام عبارت، جمله‌ی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در آزمایش گرفیت که به منظور ساخت واکسن آنفلوآنزا انجام شد، .....»

(۱) در نهایت علت بیماری سینه‌پهلو و چگونگی انتقال این بیماری به موش‌ها مشخص گردید.

(۲) این نتیجه به دست آمد که در هسته، ماده‌ای وجود دارد که باعث انتقال صفت می‌شود.

(۳) عدم ایجاد بیماری سینه‌پهلو توسط باکتری‌های پوشینه‌دار اثبات شد.

(۴) دلیلی بر اثبات بیماری زا بودن پوشینه‌ی باکتری به تنها یابی به دست نیامد.

چند مورد، جمله‌ی زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«باکتری‌شناسی که اطلاعات اولیه در مورد ماده‌ی وراثتی از آزمایش‌های او به دست آمد، در ..... مرحله از آزمایشات خود، .....»

الف) سومین - با تزریق باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده به موش‌ها، به این نتیجه دست یافت که وجود پوشینه به تنها یابی عامل مرگ موش‌ها نیست.

ب) آخرین - با تزریق مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار و فاقد پوشینه‌ی زنده به موش‌های مورد آزمایش، شاهد مرگ آن‌ها بود.

ج) پایان آخرین - متوجه شد که نوع بدون پوشینه‌ی استرپتوكوس نومونیا برخلاف نوع پوشینه‌دار آن، نمی‌تواند هیچ‌گاه در اطراف خود دارای پوششی پلی‌ساکاریدی شود.

د) دومین - به این نتیجه دست یافت که باکتری‌های بدون پوشینه برخلاف باکتری‌های دارای پوشش پلی‌ساکاریدی، توانایی بروز علائم بیماری سینه‌پهلو در موش‌های مورد آزمایش را ندارند.

۱) ۱ (۴) ۴ (۳) ۲ (۲) ۳ (۱)

با توجه به شکل زیر، از نظر زمانی، ..... از داشمندانی که این تصویر را از مولکول دنا تهیی کردهند، ..... مشخص شد.

۱) قبل - عامل اصلی و مؤثر در انتقال صفات

۲) بعد - حالت مارپیچ و بیش از یک رشته بودن مولکول‌های دنا

۳) قبل - دلیل برابری نوکلئوتیدهای A و T در همه‌ی دناهای طبیعی

۴) قبل - ماهیت پیوند بین بازهای روبه‌روی هم در یک مولکول دنا

چند مورد از موارد زیر نادرست است؟ ۹۰

- (الف) رنای پیک در حین رونویسی نیز دستخوش تغییراتی می‌شود.
(ب) متداول‌ترین تغییر در پروکاریوت‌ها حذف بخش‌هایی از الگوی رنای پیک است.
(ج) در همه‌ی ژن‌ها، توالی‌های معینی از رنای ساخته شده، جدا و حذف می‌شود.
(د) در حین عمل پیرایش ۱۰ تشکیل پیوند فسفودی‌استراز را داریم.
- ۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

چند مورد از موارد زیر درباره‌ی مرحله‌ی آغاز رونویسی صحیح است؟ ۹۱

- (الف) پروتئین سازنده نوکلئیک‌اسید تک رشته‌ای به نوکلئیک‌اسید دو رشته‌ای متصل می‌شود.
(ب) پیوند هیدروژنی توسط مولکولی که واحدهای سازنده‌ی آن آمینواسید است شکسته می‌شود.
(ج) توالی‌های خاصی در نوکلئیک‌اسید حاوی باز تیمین توسط آنزیم سازنده‌ی رنا شناسایی می‌شود.
(د) پس از شناسایی راهانداز، بخش عمدۀ‌ای از دنا باز و زنجیره‌ی کوتاهی از رنا ساخته می‌شود.
- ۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

کدام گزینه نادرست است؟ ۹۲

«رنابسپاراز .....»

- (۱) از مولکول‌هایی با قند ۵ کربنه به عنوان پیش‌ماده استفاده می‌کند.
(۲) مولکولی را می‌سازد که قابلیت خروج از هسته را دارد.
(۳) همانند دنابسپاراز همواره در خارج از هسته ساخته می‌شود و فعالیت خود را در هسته انجام می‌دهد.
(۴) قابلیت باز کردن پیوند بین دو رشته‌ی دنا را دارد.

رنا ..... دنا ۹۳

- (۱) برخلاف، می‌تواند از هسته خارج شود.
(۲) همانند، در ۴ نوع باز ریبوزدار ایجاد شده است.

رنابسپاراز همانند دنابسپاراز ۹۴

- (۱) از تمام رشته‌ی الگو کپی‌برداری می‌کند.
(۲) در بعضی جانداران تخصصی عمل می‌کند.
(۳) ۴ نوع مولکول را به عنوان پیش‌ماده استفاده می‌کند.

کدام مورد از تفاوت همانندسازی با رونویسی نیست؟ ۹۵

- (۱) نوع پلی‌پیتیدهایی که این دو فرآیند را پیش می‌برند.
(۲) نوع بازهایی که در رشته‌ی تازه ساخت قرار می‌گیرد.
(۳) طول رشته‌ای که به عنوان الگو قرار می‌گیرد.

..... منبع رایج انرژی در یاخته است و در ساختار آن ..... وجود دارد. ۹۶

- (۱) ATP - سولفور   (۲) ATP - نوکلئوتید   (۳) گلیکوژن - سولفور   (۴) گلیکوژن - نوکلئوتید

طبق آزمایش‌های ..... اطلاعات و راشی در ..... قرار دارد. ۹۷

- (۱) واتسون و کریک - دنا
(۲) ایوری و همکارانش - رنا
(۳) ایوری و همکارانش - دنا
(۴) واتسون و کریک - رنا

کدامیک نمی‌تواند جزو نقش‌های رنا باشد؟

- (۲) تنظیم بیان ژن
- (۴) شرکت در ساختار رنا

کدامیک غلط است؟

- (۱) وظیفه‌ی رنا ناقل انتقال آمینواسیدها به سمت رنا است.
- (۲) برای رناها نقش‌های آنزیمی نیز مطرح می‌شود.
- (۳) رنا پیک اطلاعات را از دنا به رنا می‌رساند.
- (۴) rRNA در ساختار رنا پیک شرکت می‌کند.

کدامیک اطلاعات را از دنا به رنا می‌رساند؟

- rRNA (۳)
- mRNA (۲)
- tRNA (۱)

۱) و ۲ صحیح است.

rna ..... آمینواسیدها را برای استفاده در پروتئین‌سازی به سمت ..... می‌برد.

- (۱) ناقل - رنا
- (۲) پیک - دنا
- (۳) ناقل - دنا

انواع رنا را نام ببرید.

مولکول رنا ..... و از روی بخشی از یکی از رشته‌های ..... ساخته می‌شود.

- (۱) تک رشته‌ای - رنا
- (۲) تک رشته‌ای - دنا
- (۳) دو رشته‌ای - دنا

پیوند هیدروژنی به تنها یکی از رشته‌های ..... دارد و عامل ..... است.

- (۱) زیادی - مقابله یک‌دیگر ماندن ۲ رشته‌ی دنا
- (۲) کمی - مقابله یک‌دیگر ماندن ۲ رشته‌ی دنا
- (۳) زیادی - فشرده نشدن دنا

..... باعث پایداری اطلاعات دنا شده و در ..... فامتن‌ها مؤثر است.

- (۱) ثابت ماندن قطر دنا - فشرده شدن
- (۲) ثابت ماندن طول دنا - فشرده شدن
- (۳) ثابت ماندن قطر دنا - عدم فشرده شدن

کدام گزینه غلط است؟

- (۱) ثابت ماندن قطر دنا باعث پایداری اطلاعات آن می‌شود.
- (۲) در دنا در هر صورت مقابله باز تک حلقه‌ای باز ۲ حلقه‌ای قرار می‌گیرد.
- (۳) پیوند هیدروژنی بین جفت بازها ۲ رشته‌ی دنا را مقابله یک‌دیگر نگه می‌دارد.
- (۴) ثابت ماندن قطر دنا در فشرده نشدن فامتن‌ها مؤثر است.

قرارگیری جفت بازها باعث می‌شود ..... در سراسر دنا یکسان باشد چون در هر صورت یک باز تک حلقه‌ای در

مقابله یک باز ..... قرار می‌گیرد.

- (۱) قطر مولکول - ۲ حلقه‌ای
- (۲) طول مولکول - تک حلقه‌ای
- (۳) طول مولکول - ۲ حلقه‌ای

قرارگیری جفت بازها باعث می شود ..... در سراسر دنا یکسان باشد و پیوند ..... دو رشته دنا را مقابل یکدیگر قرار می دهد.

- (۱) قطر مولکول - فسفودی استر
(۳) طول مولکول - فسفودی استر

پیوند بین C و G نسبت به A و T ..... است و مکمل بودن بازهای آلی نتایج آزمایش های ..... را تأیید می کند.

- (۲) کمتر - واتسون و کریک
(۴) بیشتر - واتسون و کریک

پیوند بین جفت بازها به صورت ..... تشکیل می شود مثلاً ..... و ..... می توانند رویه روی هم قرار بگیرند.

- (۱) اختصاصی - C و G   (۲) اختصاصی - C و T   (۳) عمومی - C و G   (۴) عمومی - T و C

کدامیک دو رشته دنا را مقابل یکدیگر قرار می دهد؟

- (۲) پیوند فسفودی استر بین باز ۲ نوکلئوتید
(۴) پیوند هیدروژنی بین باز ۲ نوکلئوتید

پیوند هیدروژنی بین کدامیک برقرار است؟

- (۱) بازهای رویه روی هم   (۲) قند و فسفات

- (۳) فسفات و باز   (۴) قند و باز

بین ..... یک نوکلئوتید و ..... نوکلئوتید دیگر پیوند فسفودی استر داریم.

- (۱) قند - هیدروکسیل   (۲) قند - باز   (۳) قند - فسفات

بین قند یک نوکلئوتید و فسفات نوکلئوتید دیگر پیوند ..... و بین بازهای رویه رو ..... برقرار است.

- (۱) فسفودی استر - فسفودی استر
(۳) هیدروژنی - هیدروژنی

ستون های نرده بان مارپیچ را ..... و پله ها را ..... تشکیل می دهند.

- (۱) قند و فسفات - بازهای آلی
(۳) قند - فسفات

کدام گزینه غلط است؟

- (۱) چارگاف نسبت توزیع مولکول ها را به دست آورد.
(۳) واتسون و کریک جایزه نوبل را دریافت کردند.

مدل مولکولی نرده بان مارپیچ توسط چه کسی ساخته شده است؟

- (۱) واتسون و کریک   (۲) چارگاف   (۳) فرانکلین

فرانکلین با استفاده از ..... از مولکول های ..... تصویر تهیه کرد.

- (۱) پرتواکس - رنا   (۲) التراسوند - رنا   (۳) پرتواکس - دنا

کدام گزینه غلط است؟

- (۱) دنای حلقوی در باکتری وجود دارد.
(۳) نوع نوکلئوتید دنا به طور مساوی توزیع شده اند.

۱۲۰

تحقیقات چارگاف نشان داد مقدار ..... موجود در دنا با مقدار ..... برابر است.

T - G (۴)

T - A (۳)

C - T (۲)

T - G (۱)

کدام گزینه غلط است؟ ۱۲۱

- (۲) در یک انتهای خطی دنا فسفات داریم.
 (۴) دنا در باکتری‌ها حلقوی است.
- (۱) دنا و رنای خطی ۲ سر یکسان دارند.
 (۳) در یک انتهای خطی دنا هیدروکسیل داریم.

۱۲۲

در نوکلئیک اسیدهای خطی گروه ..... در یک انتها و ..... در انتهای دیگر آزاد است.

- (۲) فسفات - هیدروکسیل
 (۴) هیدروکسیل - باز آلی نیتروژن دار
- (۱) فسفات - فسفات
 (۳) فسفات - باز آلی نیتروژن دار

۱۲۳

دو انتهای رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی با پیوند ..... به یک دیگر متصل می‌شوند و نوکلئیک اسید حلقوی را ایجاد می‌کنند.

- (۲) فسفودی استر - موش
 (۴) پیتیدی - باکتری
- (۱) فسفودی استر - باکتری
 (۳) پیتیدی - موش

۱۲۴

دنا رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی ..... رنا رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی .....

- (۱) ۲ تایی - ۲ تایی
 (۲) ۲ تایی - تکی
 (۳) تکی - ۲ تایی
 (۴) تکی - تکی

۱۲۵

نوکلئوتیدها با نوعی پیوند به نام ..... به هم متصل می‌شوند و ..... را می‌سازند.

- (۲) فسفودی استر - رشته پلی‌نوکلئوتیدی
 (۴) پیتیدی - پروتئین
- (۱) فسفودی استر - پروتئین
 (۳) پیتیدی - رشته پلی‌نوکلئوتیدی

۱۲۶

دنا ..... ندارد و رنا ..... دارد.

- (۱) تیمین - تیمین
 (۲) یوراسیل - یوراسیل
 (۳) یوراسیل - تیمین

۱۲۷

در دنا باز ..... شرکت ندارد و به جای آن ..... وجود دارد.

- (۱) یوراسیل - تیمین
 (۲) یوراسیل - آدنین
 (۳) تیمین - یوراسیل

۱۲۸

پیریمیدین ..... و شامل ..... است.

- (۱) ۲ حلقه‌ای - آدنین
 (۲) ۲ حلقه‌ای - تک حلقه‌ای
 (۳) تک حلقه‌ای - ۲ حلقه‌ای

۱۲۹

پورین ..... و پیریمیدین ..... است.

- (۱) ۲ حلقه‌ای - ۲ حلقه‌ای
 (۲) تک حلقه‌ای - ۲ حلقه‌ای
 (۳) تک حلقه‌ای - تک حلقه‌ای

۱۳۰

قند رنا ..... و باز نوکلئوتید ..... است.

- (۱) دئوكسی ریبوز - پورین یا پیریمیدین
 (۲) دئوكسی ریبوز - فقط پورین
 (۳) ریبوز - پورین یا پیریمیدین

۱۳۱

قند ۵ کربنه در دنا ..... و در رنا ..... است.

- (۱) دئوكسی ریبوز - دئوكسی ریبوز
 (۲) دئوكسی ریبوز - ریبوز
 (۳) ریبوز - دئوكسی ریبوز

۱۳۲

در ساختار نوکلئوتید کدامیک وجود ندارد؟
 ۱) باز آلی نیتروژن دار ۲) قند ۵ کربنه

۴) فسفات ۳) گلیکوزن

۱۳۳

دنا و رنا هر دو ..... هستند.
 ۱) مونومرهایی از جنس پروتئین
 ۳) پلیمرهایی از جنس نوکلئوتید

۲) مونومرهایی از جنس پروتئین
 ۴) پلیمرهایی از جنس پروتئین

۱۳۴

واحد تکرار شونده دنا و رنا کدام است؟
 ۱) باز ۲) گلوکوز

۴) نوکلئوتید ۳) پروتئین

۱۳۵

نوکلئیک اسیدها شامل کدام هستند؟
 ۱) فقط RNA ۲) فقط DNA

۴) همهی گزینه‌ها غلط است.

۱۳۶

ایوری و همکارانش ابتدا از چه استفاده می‌کردند؟

۱) عصاره‌ی استخراج شده از باکتری کشته شده پوشینه‌دار
 ۲) باکتری زنده پوشینه‌دار
 ۳) باکتری زنده و فاقد پوشینه
 ۴) باکتری کشته شده و فاقد پوشینه

۱۳۷

کدامیک سبب مرگ موش‌ها می‌شود؟

۱) باکتری پوشینه‌دار و زنده - باکتری فاقد پوشینه و زنده
 ۲) باکتری فاقد پوشینه و زنده - باکتری پوشینه‌دار و مرد
 ۳) باکتری پوشینه‌دار و زنده - باکتری پوشینه‌دار و مرد
 ۴) باکتری پوشینه‌دار و زنده - مخلوط باکتری‌های پوشینه‌دار و مرد و فاقد پوشینه و زنده

۱۳۸

کدام گزینه غلط است؟

۱) اطلاعات اولیه در مورد ماده وراثی از آزمایش‌های باکتری‌شناسی به نام گرفیت به دست آمد.
 ۲) در ساختار کروموزوم DNA و پروتئین داریم.
 ۳) گرفیت سعی داشت واکسنی برای کزاز تولید کند.
 ۴) استرپتوكوکوس نومونیایی پوشینه‌دار سبب سینه‌پهلو در موش‌ها می‌شود.

۱۳۹

استرپتوكوکوس نومونیایی که کپسول دار است در موش سبب ..... می‌شود.
 ۱) سینه‌پهلو ۲) آسم ۳) نایینایی ۴) فلنجی عضلات

۱۴۰

ذخیره‌کننده اطلاعات وراثی ..... است.
 ۱) RNA ۲) گلیکوزن

DNA (۴) ATP (۳)

۱۴۱

کدام گزینه درست است؟

۱) در ساختار فامتن DNA و قند داریم.
 ۲) دستورالعمل‌های هسته از یاخته‌ای به یاخته‌ی دیگر حین تقسیم منتقل می‌شود.
 ۳) شکل یاخته تحت فرمان سیتوپلاسم است.
 ۴) فامتن در لیزوژوم قرار دارد.

۱۴۲

در ساختار فامتن ..... و ..... قرار دارد.

DNA (۴) - گلیکورژن

DNA - RNA (۳)

DNA (۲) - پروتئین

RNA (۱) - پروتئین

۱۴۳

کدام گزینه غلط است؟

- (۱) فامتن در هسته قرار دارد.
- (۲) ساختار فامتن فقط از DNA است.
- (۳) دستورالعمل هسته در حین تولید مثل از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.
- (۴) اندازه یاخته توسط هسته کنترل می‌شود.

۱۴۴

ویژگی‌هایی مانند شکل، اندازه و توانایی‌های یاخته توسط ..... کنترل می‌شود.

- (۱) میتوکندری
- (۲) پراکسیزوم
- (۳) هسته
- (۴) غشا

۱۴۵

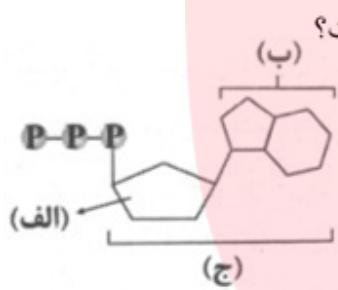
به جز گرمای تولید شده در واکنش‌های انرژی‌زا در سلول، بخشی از انرژی در ترکیباتی ذخیره می‌شود که می‌تواند

دارای ..... باشد.

- (۱) حلقه
- (۲) دو گروه فسفات با پیوندهای پایدار
- (۳) قند دئوکسی‌ریبور
- (۴) باز آلی یک حلقه‌ای

۱۴۶

با توجه به شکل رویه‌رو که یک مولکول ATP را نشان می‌دهد، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) مورد «الف»، یکی از ساده‌ترین هیدرات‌های کربن بوده که

به عنوان سوخت اصلی سلول‌ها مصرف می‌شود.

- (۲) مورد «ب»، یک نوع باز آلی می‌باشد که باعث ذخیره انرژی در ATP می‌شود.

۳) مورد «ج»، در ساختار نوکلئوتیدهای DNA شرکت می‌کند.

- (۴) به ازای آزاد شدن اولین گروه فسفات یک مولکول ADP تولید می‌شود.

۱۴۷

تفاوت ATP و ADP در ..... آنها است.

- (۱) تعداد گروه‌های فسفات
- (۲) نوع مونوساکارید
- (۳) نوع باز آلی
- (۴) ساختار آدنوزین

۱۴۸

در مولکول ATP ..... به حلقه‌ی ..... آدنین متصل است.

- (۱) گروه‌های فسفات - پنج ضلعی

(۲) قند پنج کربنی - شش ضلعی

- (۳) قند پنج کربنی - پنج ضلعی

۱۴۹

بخش آدنوزین در ATP شامل چند گروه فسفات است؟

- (۱) سه
- (۲) دو
- (۳) یک
- (۴) صفر

۱۵۰

در مورد ATP کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دارای هیدرات کربن و فسفات است.

(۲) از AMP به همراه سه گروه فسفات ساخته شده است.

- (۳) بخش آدنوزین ان فاقد فسفات است.

(۴) آنزیم‌های سازنده‌ی آن در غشای داخلی میتوکندری وجود دارد.

کروه‌آموزشی عصر

www.my-dars.ir

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آزمایشی که به منظور تولید واکسن بر علیه آنفلوانزا صورت گرفت، توسط گریفیت انجام شد. این آزمایش، ۴ مرحله داشت.

در هر ۴ مرحله، گریفیت باکتری پوشینه‌دار یا فاقد پوشینه را به طور زنده یا کشته‌شده به موش تزریق می‌کرد. در همهی حالات، ماده‌ی وراثتی باکتری که همان دناست به موش وارد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- مشاهده‌ی این که تزریق باکتری پوشینه‌دار زنده به موش، باعث بروز علائم بیماری و مرگ آن می‌شود، فقط متعلق به مرحله‌ی ۱ پژوهش گریفیت است.

۲- مشاهده‌ی باکتری‌های پوشینه‌دار زنده در شش موش‌های مُرده، تنها در مرحله‌ی چهارم آزمایش گریفیت اجرا شد.

۳- مرگ غیرمنتظره‌ی موش‌ها، فقط در مرحله‌ی چهارم آزمایش به وقوع پیوست.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه موارد صحیح است.

قرارگیری جفت بازها به این صورت باعث می‌شود قطر مولکول در سراسر آن یکسان باشد. چون در هر صورت یک باز تک‌حلقه‌ای در مقابل یک باز دو‌حلقه‌ای قرار می‌گیرد. ثابت ماندن قطر دنا باعث پایداری اطلاعات آن شده و در فشرده شدن بهتر فامتون‌ها مؤثر است. جفت شدن بازهای مکمل نتیجه دیگری هم دارد و آن اینکه اگرچه دو رشته یک مولکول دنا یکسان نیستند، ولی شناسایی ترتیب نوکلئوتیدهای هر کدام می‌تواند ترتیب نوکلئوتیدهای رشته دیگر را هم مشخص کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در مرحله سوم آزمایش گریفیت به دلیل کشته شدن باکتری‌های پوشینه‌دار با گرما و تزریق آن به موش، هیچ باکتری زنده‌ای به موش تزریق نشده، در این مرحله موش زنده ماند. سایر گزینه‌ها با توجه به کتاب درسی نادرست هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

a: باز آلی دو‌حلقه‌ای   b: باز آلی تک‌حلقه‌ای   c و d: پیوندهای فسفودی استر
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): اگر a، گوانین و b، تیمین باشد، مکمل نیستند.

گزینه (۳): c و d، هر دو پیوند اشتراکی است.

گزینه (۴): بازهای آلی دو‌حلقه‌ای نظیر a، بازهای پورینی هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آزمایشات ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتو ایکس از مولکول‌های دنا، ابعاد مولکول‌ها را نیز نشان داد. آزمایشات ایوری منجر به کشف ماده وراثتی شد، اما چگونگی انتقال آن به نسل بعد مربوط به ایوری نبود. مشاهدات چارگاف برابری مقدار $A = T$ و $C = G$ را در دناهای جانداران مختلف نشان داد، اما تحقیقات بعدی دانشمندان دلیل این برابری نوکلئوتیدها را مشخص کرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

دنای باکتری‌های کپسول‌دار، سبب ساخت کپسول پلی‌ساکاریدی در اطراف باکتری می‌شود.

۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فقط مورد (ج) درست است.

بررسی هریک از موارد:

الف) نادرست - فقط DNA از نتایج آزمایش چارگاف پیروی می‌کند نه تمام اسیدهای نوکلئیک (که شامل DNA و RNA می‌شود).

ب) نادرست - اولاً که در سطح کتاب درسی، فقط روش نیمه‌حافظتی تایید می‌شود و دوماً این فعالیت ویرایشی دنابسپاراز باعث شکست پیوند فسفودی‌استر می‌گردد.

ج) درست - اگر الگوی همانندسازی حفاظتی می‌بود باید در دور اول در دو محل متفاوت (پایین و بالای لوله) دناهای حاصل از همانندسازی قرار می‌گرفتند ولی در این آزمایش پس از پایان دور اول همانندسازی، دناها فقط در یک محل یعنی وسط لوله قرار گرفتند.

د) نادرست - در فرآگریزانه، هیچ دنایی به سمت بالا حرکت نمی‌کند! بلکه با توجه به چگالی خود به سمت پایین حرکت می‌کند. هر دنایی چگالی کمتری داشته باشد کمتر به سمت پایین لوله حرکت می‌کند.

۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گریفیت با تزریق عصاره‌ی باکتری پوشینه‌دار فهمید کپسول به تنها یکی عامل مرگ موش نیست.

گزینه ۲: ایوری با اضافه کردن لایه‌ی حاوی اسید نوکلئیک بعد از سانتریفیوژ به محیط کشت باکتری فهمید نوکلئیک عامل وراثتی است.

گزینه ۳: بعد از چارگاف متوجه رابطه‌ی مکملی بین بازهای آلی شدند.

۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی موارد:

الف) با توجه به اکسیژن‌دار بودن گروه فسفات (PO_4^{3-}) در صورت سه فسفاته بودن نوکلئوتید، فسفات‌های دوم و سوم به قند متصل نیستند.

ب) بازهای آلی نیز می‌توانند ساختار پنج‌ضلعی داشته باشند. توجه شود که فسفات به باز متصل نیست.

ج) هر مولکول DNA (نه هر رشته) دارای قطر یکسانی در سراسر طول خود است.

د) آخرین نوکلئوتید به نوکلئوتید دیگری متصل نیست.

۱۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه اول درست و سایر گزینه‌ها غلط است. بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه ۱: دنا این باکتری‌ها و رنایی که از روی آن‌ها ساخته می‌شود تغییر پیدا می‌کند.

گزینه ۲: در زمان رونویسی و همانندسازی پیوندهای هیدروژنی شکسته می‌شوند.

گزینه ۳: نوکلئوتیدهای A, G, C در RNA و دنا با هم متفاوت‌اند چون قند آن‌ها متفاوت است.

گزینه ۴: دنا و RNA هر دو می‌توانند حلقوی باشند که در این صورت تعداد پیوندهای فسفودی‌استر دقیقاً دو برابر نوکلئوتیدها می‌شود.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در دناهای خطی چند نقطه آغاز همانندسازی وجود دارد. همچنین در این مولکول تعداد پیوندهای هیدروژنی ناشی از تمام بازهای آلی با یکدیگر برابر است و با توجه به این که بین باز A و T دو پیوند هیدروژنی و بین باز C و G سه پیوند ایجاد می‌شود. پس مجموع بازهای A و $\frac{3}{2}T$ برابر مجموع بازهای C و G است. پس نوکلئوتیدهای دارای باز A و T هر کدام ۳۰٪ تعداد نوکلئوتیدها را شامل می‌شوند و تعداد نوکلئوتیدهای دارای باز C و G هر کدام ۲۰٪ تعداد نوکلئوتیدها را شامل می‌شوند. دانشمندان قبل از چارگاف معتقد بودند تعداد بازهای آلی مختلف موجود در یک رشته با یکدیگر برابر است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: چون این دنا خطی است تعداد بازهای پورین این مولکول از پیوندهای فسفودیاستر موجود در یک رشته یکی بیشتر است.

گزینه ۳: مجموع نوکلئوتیدهای دارای بازهای آلی A و T ۶۰٪ و نصف نوکلئوتیدهای دارای باز پورین ۲۵٪ دنا را تشکیل می‌دهند.

گزینه ۴: تعداد حلقه‌های آلی بین دو نوکلئوتید مکمل ۵ عدد است پس به ازای ۴۸ آدنین، ۱۶۰ نوکلئوتید وجود دارد پس تعداد حلقه‌های آلی ۴۰۰ عدد است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در آزمایشی که توسط ایوری و همکارانش انجام شد و از آن نتیجه گرفته شد که پروتئین‌ها ماده‌ی وراثتی نیستند، عصاره‌ی باکتری‌های پوشش دار به چندین بخش تقسیم نشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مشاهدات و تحقیقات چارگاف روی دناهای طبیعی موجودات نشان داد که مقدار آدنین موجود در دنا با مقدار تیمین برابر است و مقدار گوانین در آن با مقدار سیتوزین برابر می‌کند. دقت کنید تحقیقات چارگاف فقط بر روی دنا بود (نه نوکلئیک اسیدها که شامل رنا و دنا است). در رنا این لزوماً این برابری اتفاق نمی‌افتد. در ضمن با توجه به برابری بازهای آلی ذکر شده نسبت داده شده در این گزینه صحیح است.

گزینه ۲: در مرحله‌ی دوم آزمایش گرفیت از باکتری‌های پوشینه‌دار استفاده نشد اما دقت کنید که در آزمایشات گرفیت ماهیت ماده‌ی وراثتی و چگونگی انتقال آن مشخص نشد.

گزینه ۴: ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتوهای X از مولکول‌های دنا تصاویری تهیه کردند. با بررسی این تصاویر (نه بررسی دنا به صورت مستقیم) در مورد ساختار دنا نتایجی به دست آورده‌ند از جمله این که دنا حالت مارپیچی و بیش از یک رشته دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فقط مورد ج عبارت را به درستی تکمیل می‌کند.

منظور سوال ATP است، یک نوکلئوتید ۳ فسفاته آدنین‌دار است و برای تشکیل پیوند فسفودیاستر، حداقل باید دو نوکلئوتید داشته باشیم.

در ATP، یک قند ۵ کربن (نوعی کربوهیدرات)، یک باز نیتروژن‌دار آدنین (نوعی پورین و دوحلقه‌ای) و سه گروه فسفات که با قند ۵ کربن، پیوند کوالان دارند، وجود دارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در باکتری‌ها عامل اصلی انتقال صفات وراثتی به غشای یاخته، متصل است و در یوکاریوت‌ها متصل نیست.

پیوند فسفودی استر درون ساختار نوکلئوتید وجود ندارد بلکه بین دو نوکلئوتید وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در ساختار کروموزوم باکتری‌ها پروتئین‌های متصل به دنا وجود دارد که البته هیستونی نیستند و از طرف دیگر آنزیم‌های همانندسازی کننده و رونویسی کننده نیز به دنای باکتری متصل می‌شوند.

گزینه ۲: در نای خطی یوکاریوت‌ها چندین جایگاه آغاز همانندسازی وجود دارد و در نای خطی در انتهای هر یک از رشته‌های این عامل، ترکیبات متفاوتی وجود دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مورد اول و آخر صحیح نند.

مورد اول: دنا قطعاً دو رشته‌ای است بنابراین اسیدنوکلئیک تک رشته RNA خواهد بود.

مورد دوم: برای اسیدنوکلئیک خطی توجه نمایید:

بنابراین هر رشته دنا و رنای خطی همیشه دو سر متفاوت دارند. از این جمله چه برداشتی می‌توان داشت:

مورد سوم: مولکول‌های درشت مانند پروتئین‌ها و اسیدنوکلئیک‌ها می‌توانند از طریق پلاسمودسм از یاخته‌ای به یاخته‌ای مجاور برسند در این شرایط خواهیم دید در یاخته‌ی پذیرنده، اسیدنوکلئیک وجود دارد که توسط آن یاخته ساخته نشده است.

مورد چهارم: عامل اصلی انتقال صفات و راثتی دنا است و این مولکول قطعاً دو رشته‌ای است.

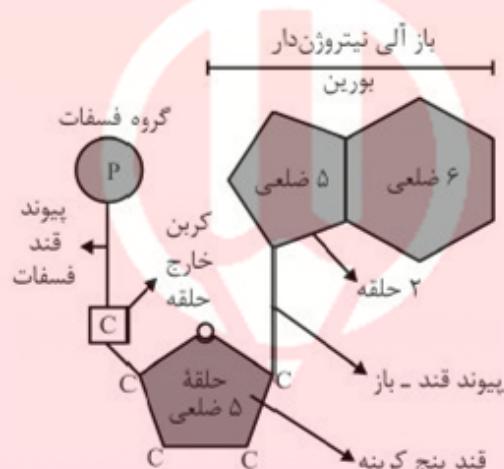
گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظور از صورت سوال باز آلی نیتروژن‌دار است که فقط با قند ۵ کربنی در یک نوکلئوتید

و همچنین اسیدنوکلئیک طبیعی پیوند اشترانکی دارد.

گزینه ۱: مربوط به قند است.

گزینه ۲: مربوط به گروه فسفات است.

گزینه ۴: مربوط به گروه‌های فسفات است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی درست: بیشترین پیوند هیدروژنی بین نوکلئوتیدهای گوانین‌دار و سیتوزین‌دار

برقرار می‌شود که هر کدام می‌توانند با برقراری پیوندهای هیدروژنی در پایداری مولکول دنا نقش داشته باشند. هر پله از دو باز آلی تشکیل می‌شود که می‌تواند گوانین و سیتوزین باشد. قند در نوکلئوتیدهای دنا دی‌اکسی ریبوز و در رنا

ریبوز است. بنابراین نوکلئوتیدهای دنایی نمی‌توانند در ساختار رنا شرکت داشته باشند.

ساخر گزینه‌ها: در انتهای هر رشته‌ی یک مولکول دنا، گروه هیدروکسیل آزاد قند وجود دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی درست: ایوری و همکارانش در آزمایش دوم، لایه‌های حاصل از گریزانه‌ی

عصاره‌ی استخراج شده از یاخته را جدا کرده و به طور جداگانه هر لایه را به محیط کشت باکتری‌های بدون پوشینه

اضافه کردند، مشاهده کردند که انتقال صفت فقط در لایه‌ای انجام گرفت که در آن دنا وجود داشت.

ساخر گزینه‌ها: در آزمایش آخر ایوری از آنزیم‌های تخریب‌کننده استفاده شد. نتیجه‌ی آزمایش سوم گریفیت، معلوم کرد

که پوشینه عامل بیماری نیست. آزمایش چهارم گریفیت، مشخص کرد عامل وراثتی می‌تواند در محیط کشت به یاخته‌های زنده منتقل شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گرینه درست: در هر رشته دنا یا رنای خطی درون هسته، یک انتهای رشته دارای گروه فسفات و انتهای دیگر هر رشته گروه هیدروکسیل قند است.
سایر گزینه‌ها: در مولکول دنا تعداد بازهای تک حلقه‌ای با تعداد بازهای دو حلقه‌ای برابر است ولی در رشته‌ی رنا تعداد بازهای دو حلقه‌ای و تک حلقه‌ای متفاوت است. (ممکن است در یک رشته‌ی به خصوص، تعداد بازهای تک حلقه‌ای و دو حلقه‌ای برابر باشند ولی نه در هر رشته) هنگام همانندسازی دو رشته به تدریج باز می‌شوند. بعضی از رناها نقش آنژیمی دارند که تک رشته‌ای هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیش از $\frac{3}{4}$ (۷۵٪) نیازهای انرژیایی کلونی جهان از منابع فسیلی تأمین می‌شود، پس کمتر از ۲۵٪ آنها از منابع غیرفسیلی تأمین می‌شود. مصرف گازوئیل زیستی با تولید CO_2 همراه است. زیست‌شناسان در تولید و بهبود و تبدیل سوخت‌های فسیلی نقش دارند. هم‌اکنون در برخی کشورها (نه بیش‌تر کشورها) از الکل زیستی به عنوان سوخت استفاده می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اطلاعات دنا برای ساخت پلی‌پیتید ضروری است، در حالی که مولکول دنا فاقد یوراسیل است. در ارتباط با گزینه (۱) باید گفت در دیسک، پیوند هیدروژنی و پیوند فسفودی‌استر و در ساختار دوم پروتئین، پیوند پیتیدی و پیوند هیدروژنی وجود دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
دنا (DNA) حلقوی و دنای خطی، هر دو دورشته‌ای هستند و دارای جفت باز می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در زمان ایوری بسیاری از دانشمندان بر این باور بودند که پروتئین‌ها مادهٔ وراثتی هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
گزینه درست: مولکول‌های دنا در باکتری حلقوی هستند. دنای درون هسته‌ی یوکاریوتی‌ها خطی بوده و دو سر متفاوت دارد.
سایر گزینه‌ها: در مولکول رنا تعداد بازهای آلی با هم برابر نیستند. هنگام همانندسازی مولکول دنا به تدریج از هم باز می‌شوند. برخی از رناها نقش آنژیمی در یاخته دارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد «ب» و «ج» نادرست هستند.
بررسی موارد:

الف) باز آلی یوراسیل فقط در مولکول رنا وجود دارد. مولکول رنا فقط می‌تواند قند ریبوز داشته باشد.
ب و ج) در مورد ATP (آدنوزین تری‌فسفات) نادرست است. ATP یک نوکلئوتید سه فسفاته است، وقتی یک فسفات از دست می‌دهد، تبدیل به ADP می‌شود. ADP در همانندسازی استفاده نمی‌شود.
$$\text{انرژی} \xrightarrow{\hspace{1cm}} ATP \rightleftharpoons ADP + P + \text{E}$$

د) باز آلی تیمین فقط در مولکول دنا دیده می‌شود. قند مولکول دنا، دنوکسی ریبوز است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد «الف» و «ب» و «ج» به درستی بیان شده‌اند.

بررسی موارد:

الف) هم در دنا و هم در رنا، بازهای آلی و قندها، حلقوی‌اند.

ب) هر نوکلئوتید دارای باز آلی نیتروژن‌دار است.

ج) هم در دنا و هم در رنا، یک نوع قند و چهار نوع باز آلی وجود دارد.

د) پیوند فسفودی‌استر بین دو مولکول قند مجاور در هر رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی برقرار است. برای تشکیل این پیوند، فسفات یک نوکلئوتید به گروه هیدروکسیل (OH) از قند مربوط به نوکلئوتید دیگر متصل می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واحدهای تکرارشونده‌ی نوکلئیک اسیدها، نوکلئوتیدها هستند و اجزای سازنده‌ی آن‌ها، مولکول‌های فسفات، قند پتوز و بازهای آلی حلقوی نیتروژن‌دار می‌باشند. پیش از آزمایشات چارگاف، دانشمندان هر یک از این مولکول‌ها را به طور جداگانه می‌شناختند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دلیل برابری بازهای A با T و C با در آزمایشات بعدی مشخص گردید.

۳) ابعاد مولکول دنا در آزمایشات ویلکینز و فرانکلین مشخص گردید.

۴) تعیین ترتیب توالی بازهای یک رشته با توجه به رشته‌ی مکمل آن از نتایج آزمایشات واتسون و کریک بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نوکلئیک اسیدی که تعداد نوکلئوتیدها و پیوندهای فسفودی‌استر در آن با هم برابر نباشد، نوعی نوکلئیک اسید خطی است که می‌تواند دنا یا رنای خطی باشد. این نوکلئیک اسید چه دنا و چه رنا باشد، ممکن نیست در ساختار خود، دنونوکلئوتید یوراسیل دار داشته باشد، زیرا دنونوکلئوتید در ساختار دنا به کار می‌رود و نوکلئوتیدهایی که در ساختار دنا به کار می‌روند، باز آلی یوراسیل ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در باکتری‌ها، رنا در سیتوپلاسم تشکیل می‌شود.

۲) برابری تعداد بازهای آدنین و تیمین، فقط درباره دنای طبیعی صدق می‌کند. در مولکول رنا، لزومی ندارد که حتماً تعداد بازهای الی آدنین دار و تیمین دار برابر باشند و اصلاً در ساختار رنا باز آلی تیمین به کار نمی‌رود.

۴) نوکلئوتیدهایی که در ساختار رشته پلی‌نوکلئوتیدی به کار می‌روند، همگی تک‌فسفاته هستند و اصطلاح گروه‌های فسفات برای آن‌ها به کار نمی‌رود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

۱) گریفیت سعی داشت واکسنی علیه بیماری آنفلونزا تولید کند از نتایج آزمایش‌های او مشخص شد که مادهٔ وراثتی می‌تواند به یاختهٔ دیگر متقل شود، ولی ماهیت این ماده و چگونگی انتقال ان مشخص نشد.

۲) گریفیت در آزمایش سوم خود، دریافت که وجود پوشینه به تنها یی عامل مرگ موش‌ها نمی‌شود. از نتایج آزمایش‌های او مشخص شد که مادهٔ وراثتی می‌تواند به یاختهٔ دیگر متقل شود.

۳) اطلاعات اولیه در مورد مادهٔ وراثتی از فعالیت‌ها و آزمایش‌های گریفیت به دست آمد. وراثتی نبودن پروتئین‌ها توسط ایوری کشف شد.

۴) چارگاف، مقدار چهار نوع باز آلی در دناهای مختلف را اندازه‌گیری کرد. مکمل بودن بازهای الی آدنین و تیمین توسط دانشمندان بعد از او کشف شد.

۳۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظور سؤال مولکول دنا (DNA) است.

گزینه ۱: اتصال نوکلئوتیدهای دنا در یک رشته به کمک پیوند فسفودیاستر و بین دو رشته با پیوندهای هیدروژنی انجام می‌شود.

گزینه ۲: اشرشیاکلای گونه مورد آزمایش مزلسون و استال است که هسته ندارد.

گزینه ۳: دیسک (پلازمید) نوعی دنای حلقوی در باکتری‌ها است که می‌تواند در باکتری سبب ایجاد مقاومت نسبت به آنتی‌بیوتیک شود.

گزینه ۴: گروه R در پروتئین‌ها دیده می‌شود (نه DNA)

۳۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گونه مورد آزمایش گریفیت، استرپتوکوکوس نومونیا است. پروتئین‌های هیستون همراه دنا در چندین قام تن در یوکاریوت‌ها دیده می‌شود.

۳۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آزمایشی که به منظور تولید واکسن بر علیه آنفلوآنزا صورت گرفت، توسط گریفیت انجام شد. این آزمایش ۴ مرحله داشت. در هر ۴ مرحله گریفیت باکتری پوشینه‌دار یا فاقد پوشینه را به طور زنده یا کشته شده به موش تزریق می‌کرد. در همهٔ حالت‌ها مادهٔ وراثتی باکتری که همان دناست به موش وارد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): مشاهده این که تزریق باکتری پوشینه‌دار زنده به موش باعث بروز علامت بیماری و مرگ آن می‌شود، فقط متعلق به مرحله ۱ پژوهش گریفیت است.

گزینه (۲): مشاهده باکتری‌های پوشینه‌دار زنده در شش موش‌های مرده، تنها در مرحلهٔ چهارم آزمایش گریفیت اجرا شد.

گزینه (۳): مرگ غیرمنتظرهٔ موش‌ها فقط در مرحلهٔ چهارم آزمایش به وقوع پیوست.

۳۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همهٔ موارد صحیح است.

قرارگیری جفت بازها به این صورت باعث می‌شود قطر مولکول دنا در سراسر آن یکسان باشد. چون در هر صورت یک باز تک‌حلقه‌ای در مقابل یک باز دو‌حلقه‌ای قرار می‌گیرد. ثابت ماندن قطر دنا باعث پایداری اطلاعات آن شده و در فشرده شدن بهتر قام‌تن‌ها مؤثر است. جفت شدن بازهای مکمل نتیجهٔ دیگری هم دارد و آن این که اگرچه دو رشتهٔ یک مولکول دنا یکسان نیستند ولی شناسایی ترتیب نوکلئوتیدهای هر کدام می‌تواند ترتیب نوکلئوتیدهای رشتهٔ دیگر را هم مشخص کند.

۳۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دنای باکتری‌های کپسول‌دار سبب ساخت کپسول پلی‌ساکاریدی در اطراف باکتری می‌شود.

۳۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مولکول دنا (DNA) به عنوان ذخیره‌کنندهٔ اطلاعات وراثتی در جانداران عمل می‌کند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) مولکول دنا دورشته‌ای است. مشاهدات و تحقیقات چارگاف روی دنای‌های طبیعی موجودات نشان داد که مقدار آدنین موجود در دنا (نه در هر رشته) با مقدار تیمین آن برابر است.

(۲) منظور از واحدهای تکرارشوندهٔ دنا، نوکلئوتیدها (دنوکسی ریبونوکلئوتیدها) است. نوکلئوتیدها از نظر نوع قند، نوع باز آلی و تعداد گروههای فسفات با یک‌دیگر تفاوت دارند.

(۳) قند موجود در ساختار DNA (ساختار نوکلئوتیدهای دنا)، دنوکسی ریبوز است که یک اتم اکسیژن (نه مولکول) کم‌تر از قند ATP (قند ریبوز) دارد.

(۴) در پیش‌هسته‌ای‌ها (همهٔ باکتری‌ها) قام‌تن اصلی به صورت یک مولکول دنای حلقوی است که در سیتوپلاسم قرار دارد و به غشای پلاسمایی متصل می‌باشد. غشای پلاسمایی هر یاخته کنترل‌کنندهٔ ورود و خروج مواد به درون و خارج یاخته است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به کلمه‌ی «هر» در ابتدای گزینه، در صورتی که یاخته را باکتری در نظر بگیریم، نمی‌توانیم وجود هسته را متصور شویم. باکتری‌ها فاقد هسته هستند که ساختن رناها و همچنین پروتئین‌سازی درون سیتوپلاسم آن‌ها دیده شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) با توجه به این که در ساختار رنا‌ها پروتئین دیده می‌شود و در مرحله‌ی اول آزمایش‌های ابوری نیز پروتئین‌ها تخریب شدند، بنابراین ساختار رنا‌ها نیز تخریب شد.

۳) چون در فرآیند همانندسازی، هنگام اضافه شدن هر نوکلئوتید سه‌فسفاته به رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی دو تا از فسفات‌های آن از مولکول جدا می‌شود، پس همیشه پیوند اشتراکی فسفات - فسفات آبکافت می‌شود.

۴) حداقل سه نوع رنا به نام‌های رنا‌تی (در ساختار رنا)، رنا ناقل (بردن آمینواسید به رنا) و رنا پیک (بردن اطلاعات از دنا به رنا) در محل فعالیت رنا‌سیتوپلاسمی قابل مشاهده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فامتن اصلی در هوهسته‌ای‌ها، خطی و در پیش‌هسته‌ای‌ها، حلقوی است. در نوکلئیک اسیدهای خطی، گروه‌های فسفات در یک انتهای گروه هیدروکسیل در انتهای دیگر قرار گرفته‌اند، بنابراین هر رشته دنا و رنا خطی، همیشه دو سر متفاوت خواهد داشت، اما در نوکلئیک اسیدهای حلقوی این‌گونه نیست.

بررسی گزینه‌ها:

۱) هیچ‌گاه در ساختار رشته‌های پلی‌نوکلئوتیدی، بین دو باز مجاور پیوند هیدروژئی تشکیل نمی‌شود.

۲) در تمامی نوکلئوتیدها، پیوند بین قند و فسفات وجود دارد. دقت داشته باشید که این پیوند فسفودی استر نیست.

۳) فسفات آزاد انتهایی در ساختار نوکلئیک اسیدهای خطی، در تشکیل پیوند فسفودی استر شرکت نمی‌کند.

۴) در مولکول‌های تک‌رشته‌ای، قوانین چارگاف‌الزاماً صادق نیست. در مولکول رنا مقدار باز آلی گوانین لزوماً با باز آلی سیتوزین برابر نمی‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دنا و رنا مولکول‌هایی هستند که از روی دنا ساخته می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) برخی رناها نقش آنزیمی و دخالت در تنظیم بیان ژن دارند.

۲) پیوندهای هیدروژئی بین بازهای مکمل، دو رشته‌ی دنا را مقابل هم نگه می‌دارد این پیوندها بین جفت‌بازها به صورت اختصاصی تشکیل می‌شوند.

۳) اطلاعات لازم برای زندگی یک یاخته در مولکول‌های دنا ذخیره شده است.

۴) نوکلئوتیدها (واحدهای سازنده‌ی دنا و رنا) در واکنش‌های سوخت‌وسازی نقش‌های اساسی دارند، نه خود دنا و یا رنا.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نوکلئیک اسیدها شامل دئوکسی‌ریبونوکلئیک اسید (دنا) و ریبونوکلئیک اسید (رنا) هستند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) تنها برای دنا حلقوی درست است.

۲) در ساختار یک جفت نوکلئوتید مکمل در مجموع ۵ حلقه (۳ حلقه برای جفت‌بازها و ۲ حلقه برای قندها) دیده می‌شود، ولی در ساختار جفت‌بازها ۳ حلقه وجود دارد.

۳) مولکول دنا از دو رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی و رنا از یک رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی تشکیل می‌شوند.

۴) هر رشته‌ی دنا و رنا خطی، همیشه دو سر متفاوت دارد، ولی برای دنا حلقوی درست نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نکات کلیدی مدل واتسون و کریک این بود که هر مولکول دنا در حقیقت از دو رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی ساخته شده است و ساختار مارپیچ دورشته‌ای را ایجاد می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) برابری مقدار آدنین در دنا با مقدار تیمین و مقدار گوانین با مقدار سیتوزین، حاصل مشاهدات و مطالعات چارگاف بود.

۲) حاصل بررسی تصاویر به دست آمده از پرتو ایکس توسط ویلکینز و فرانکلین است.

۴) برابری مقدار چهار نوع باز آلی در تمامی مولکول‌های دنا، تصورات دانشمندان قبل از مطالعات چارگاف است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ساختار نوکلئیک اسیدها در تمامی نوکلئوتیدها، قند به فسفات اتصال دارد. قند پنج‌کربنی در دنا، دئوکسی ریبوز و در رنا، ریبوز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در دنا، بازهای آلی هر نوکلئوتید (دخیل در پیوند هیدروژنی) و قند پنج‌کربنی آن (دخیل در پیوند قند - فسفات) ساختار حلقه‌ای دارند، اما گروه فسفات (دخیل در پیوند فسفودیاستر) ساختار حلقه‌ای ندارد.

۳) بخش بازهای آلی دارای اتم نیتروژن است. ممکن است باز در نظر گرفته شده یوراسیل باشد. باز یوراسیل در نوکلئیک اسید دنا دیده نمی‌شود و باز آلی تیمین در رنا دیده نمی‌شود.

۴) بخش قند پنج‌کربنی نوکلئوتید با باز آلی و گروه فسفات همان نوکلئوتید پیوند برقرار می‌کند. قندها در ساختار نوکلئوتیدها به صورت تک حلقه‌ای هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صورت سوال به ویژگی رنا پرداخته است و مولکول رنا از روی بخشی از یکی از رشته‌های دنا ساخته می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تنها برخی رناها نقش آنزیمی و دخالت در تنظیم بیان ژن دارند.

۳) در نوکلئیک اسیدهای خطی، گروه فسفات در یک انتهای گروه هیدروکسیل در انتهای دیگر آزاد است، بنابراین هر رشته‌ی دنا و دنای خطی همیشه دو سر متفاوت دارد.

۴) در مورد دنای طبیعی درست است، نه رنا.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

۱) ATP نوعی نوکلئوتید آدنین‌دار است که به عنوان منبع انرژی یاخته استفاده می‌شود و در ساختار بسپار (پلیمر) شرکت ندارد.

۲) باز یوراسیل فقط در ساختار ریبونوکلئوتیدها (نوکلئوتیدهای رنا) شرکت می‌کند. قند رنا، ریبوز است. توجه: دئوکسی ریبوز (قند دنا)، یک اتم اکسیژن کمتر از ریبوز دارد.

۳) بازهای آلی نیتروژن‌دار پورین شامل آدنین و گوانین هستند. برخی از نوکلئوتیدهای آدنین‌دار (مانند ATP) در عملکرد پمپ سدیم - پتاسیم (انتقال فعال) نقش دارند.

۴) در ساختار نوکلئوتیدها پیوندهای اشتراکی قند - باز، قند - فسفات و اگر دارای دو یا سه گروه فسفات باشد، پیوند اشتراکی فسفات - فسفات نیز دیده می‌شود.

۴۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) در آزمایش اول ایوری و همکارانش نتیجه گرفته شد که پروتئین‌ها ماده‌ی وراثتی نیستند، زیرا در این آزمایش آن‌ها ابتدا از عصاره‌ی استخراج شده از باکتری‌های کشت‌شده‌ی پوشینه‌دار استفاده کردند و به کمک پروتئاز (آنزیم‌های تخریب‌کننده‌ی پروتئین)، تمامی پروتئین‌های موجود در آن را تخریب کردند.

(۲) در آزمایش دوم ایوری عصاره‌ی استخراج شده از باکتری‌های کپسول‌دار کشت‌شده را در یک گریزانه (سانتریفیوژ) با سرعت بالا قرار دادند و مواد آن به صورت لایه‌لایه جدا کردند. با اضافه کردن هر یک از لایه‌ها به صورت جداگانه به محیط کشت باکتری فاقد پوشینه، مشاهده کردند که انتقال صفت فقط در لایه‌ای انجام می‌شود که در آن دنا وجود دارد.

(۳) در آزمایش سوم ایوری، عصاره‌ی باکتری‌های پوشینه‌دار کشت‌شده را استخراج و آن را به چهار قسمت تقسیم کردند و به هر قسمت آنزیم تخریب‌کننده‌ی یک گروه از مواد آلی را اضافه کردند، سپس هر کدام را به محیط کشت حاوی باکتری بدون پوشینه‌ی زنده منتقل و اجازه دادند تا فرصتی برای انتقال صفت و رشد تکثیر داشته باشند. مشاهده شد که در تمامی ظروف انتقال صورت می‌گیرد به جز ظرفی که حاوی آنزیم تخریب‌کننده‌ی دنا است.

(۴) در تمامی آزمایشات ایوری و همکارانش، به منظور اثبات فرایند انتقال صفت در باکتری‌ها، از باکتری‌های بدون کپسول زنده استفاده شد.

۴۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اطلاعات اولیه در مورد ماده‌ی وراثتی از فعالیت‌ها و آزمایشات باکتری‌شناس انگلیسی به نام گریفیت به دست آمد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) گریفیت سعی داشت واکسنی علیه بیماری آنفلوانزا تولید کند.

(۲) گریفیت در آزمایش خود از موش‌ها و باکتری‌ها استفاده کرد. باکتری‌ها تک‌باخته‌ای هستند. نکته: همه‌ی جانداران دنای حلقوی دارند.

(۳) نگرش‌ها، روش‌ها و ابزارهای زیست‌شناسان پس از شناخت ساختار مولکول دنا دچار تحول شد. در زمان گریفیت ساختار مولکول دنا کشف نشده بود.

(۴) در آزمایش گریفیت مشخص شد که ماده‌ی وراثتی می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته‌ی دیگر منتقل شود. نکته: در آزمایشات گریفیت ماهیت ماده‌ی وراثتی و نحوه انتقال آن مشخص نشد.

۴۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به استثنای مورد «پ» یعنی رویت پیوندهای هیدروژنی، سه مورد دیگر را می‌توان به کمک تکنیک‌های پرتو ایکس تعیین کرد.

۴۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رنا مولکولی است که از روی بخشی از یکی از رشته‌های دنا به نام ژن ساخته می‌شود. منبع رایج انرژی در یاخته نوکلئوتید آدنین دار ATP است که می‌تواند زیر واحد رنا باشد نه خود رنا. رنا دستورالعمل دنا را اجرا می‌کند، برای رنا نقش‌های آنزیمی و دخالت در تنظیم بیان ژن نیز مطرح می‌شود.

۴۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نتایج آزمایشات گریفیت مشخص شد که ماده‌ی وراثتی می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته‌ی دیگر منتقل شود، ولی ماهیت این ماده و چگونگی انتقال آن مشخص نشد.

۴۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بازهای پورینی به اندازه نصف تعداد نوکلئوتیدها هستند، در حالی که پیوند فسفودی استر در هر رشته دنای خطی یکی کمتر از تعداد نوکلئوتیدها و در دنای حلقوی برابر با تعداد نوکلئوتیدها می‌باشد.

۵۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل کتاب درسی، در نوکلئوتیدهای با باز آلی دو حلقه‌ای نظری آدنین، پیوند اشتراکی بین حلقة ۵ ضلعی باز آلی با قند ۵ کربن (پتوز) و نیز بین قند ۵ کربن با گروه فسفات وجود دارد.

۵۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آزمایشات ایوری مشخص کرد که اطلاعات وراثتی بر روی مولکول دنا قرار دارد (نه واتسون و کریک).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نتایجی که ویلکینز و فرانکلین از بررسی تصاویر مولکول‌های دنا با استفاده از پرتو ایکس به دست آورده‌اند این بود که دنا حالت مارپیچی و بیش از یک رشته دارد و ابعاد مولکول را نیز تشخیص دادند، اما حلقوی یا خطی بودن دنا با این روش مشخص نشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۳

از آنجا که در هر دنا، نیمی از نوکلئوتیدها پیریمیدین است، تعداد آن‌ها نسبت به ۳ گزینه دیگر کمتر است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در آزمایش سوم که باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده، با گرما به موش‌ها تزریق و مشاهده شد که موش‌ها سالم ماندند، گریفیت نتیجه گرفت وجود پوشینه به تنها یک عامل مرگ موش‌ها نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در نتیجه‌ی پژوهش‌های فرانکلین و ویلکینز مشخص شد که مولکول دنا بیش از یک رشته دارد (تک‌رشته‌ای نیست) و دارای حالت مارپیچی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) دقیقت کنید که چارگاف روی دناهای طبیعی کار می‌کرد و تحقیقات وی نشان داد مقدار بازهای سیتوزین و گوانین در یک مولکول دنا برابر است، نه در هر رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی.

(۳) از آزمایش‌های گریفیت مشخص شد که ماده‌ی وراثتی می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته‌ی دیگر منتقل شود، ولی این ماده و چگونگی انتقال آن مشخص نشد.

(۴) از آزمایشات ایوری در زمینه‌ی شناسایی ماده‌ی ذخیره‌کننده‌ی اطلاعات وراثتی، مشخص شد که این ماده پروتئین نیست و به عبارت دیگر در ساختار خود پیوند پیتیدی ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همه‌ی موارد نادرست هستند. پس از تزریق باکتری‌های پوشینه‌دار در نخستین مرحله‌ی آزمایش و پس از تزریق مخلوطی از باکتری‌های فاقد پوشینه‌ی زنده و باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده در آخرین مرحله‌ی آزمایش، موش‌ها مردند. بررسی موارد:

الف) نتیجه‌ی آزمایش اول مطابق انتظار گریفیت بود، اما نتیجه‌ی آخرین مرحله‌ی آزمایش برخلاف انتظار وی بود.

ب) در اولین آزمایش گریفیت، باکتری‌های پوشینه‌دار به موش‌ها تزریق شدند؛ بنابراین درون خون آن‌ها کماکان مشاهده‌ی باکتری‌های پوشینه‌دار وجود دارد. در آخرین مرحله‌ی آزمایش، برخی از باکتری‌های بدون پوشینه به نحوی تغییر کرده و پوشینه‌دار شدند (نه همه‌ی آن‌ها)، بنابراین در خون موش‌های مرده آزمایش مرحله‌ی آخر، امکان مشاهده‌ی باکتری زنده‌ی پوشینه‌دار وجود داشت.

ج) در نخستین مرحله‌ی آزمایش، ژنگان باکتری‌های تزریق شده تغییر نکرد، اما در آخرین مرحله‌ی آزمایش گریفیت، برخی از باکتری‌ها از محیط، اطلاعات مربوط به پوشینه‌دار شدن را دریافت کردند؛ در نتیجه ژنگان برخی از باکتری‌ها تغییر کرد.

د) نیازی به توضیح درباره‌ی نخستین آزمایش گریفیت نمی‌باشد. از سوی دیگر دقیقت کنید که در آخرین آزمایش، باکتری‌های فاقد پوشینه از محیط خود پوشینه را دریافت نمی‌کنند، بلکه ژن مربوط به تولید آنرا از محیط دریافت می‌کنند.

گروه آموزشی عصر

۵۷

تعداد پیوندهای هیدروژنی بین A و T $45 \times 2 = 90$

تعداد پیوندهای هیدروژنی بین C و G $315 - 90 = 225$

تعداد نوکلئوتیدهای C و یا G $225 \div 3 = 75$

تعداد کل نوکلئوتیدها $2 \times (75 + 45) = 2 \times 120 = 240$

تعداد پیوندهای فسفوکربنیک استر $240 - 2 = 238$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{A + T}{G + C} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{A}{G} = \frac{3}{2} \Rightarrow A = \frac{3}{2}G$$

$$2A + 3G = 1800 \Rightarrow 9G = 1800 \Rightarrow \frac{G}{A} = \frac{200}{600}$$

$$\text{تعداد نوکلوتیدها} = 1600$$

$$\text{تعداد پیوند فسفو دیاستر} + \text{تعداد نوکلوتید} = \text{پیوند فسفات} - \text{قند}$$

$$1600 + 1598 = 3198$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مولکول‌های DNA در باکتری، میتوکندری و کلروپلاست حلقوی‌اند. در مولکول‌های خطی و حلقوی، تعداد قندها، دو برابر تعداد بازهای آلی تک حلقه‌ای است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مولکول DNA دو رشته که مکمل هم هستند، یکسان نیستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایوری و همکارانش برای شناسایی ماهیت مادهٔ وراثتی، ابتدا باکتری‌های بدون کپسول زنده را در عصارهٔ بدون پروتئین استخراج شده از عصارهٔ باکتری‌های کپسول‌دار، کشت دادند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شکستن پیوند فسفودیاستر در هر رشته سبب گستگی در رشته مولکول DNA می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مولکول DNA دو رشته‌ای تعداد بازهای دو حلقه‌ای و تک حلقه‌ای با هم برابرند. در یک رشته این تساوی قابل پیش‌بینی نیست.

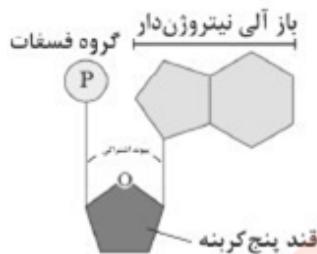
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در آزمایش گریفیت، مادهٔ وراثتی از باکتری پوشینه‌دار کشته شده به باکتری بدون پوشینه وارد شد.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به ساختار مولکولهای دنا و رنا، بین بازهای آلی یک نوکلئوتید و گروه فسفات آن، پیوند اشتراکی دیده نمی‌شود. به شکل زیر، دقت کنید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در دنای حلقوی تعداد گروههای فسفات دو برابر تعداد بازهای پیریمیدنی است.
- ۲) در همهی بازهای آلی نیتروژن دار، چه در رنا و چه در دنا، یک حلقه‌ی شش‌وجهی وجود دارد، اما تنها در بازهای دو حلقه‌ای آدنین و گوانین علاوه بر حلقه‌ی شش‌ضلعی، یک حلقه‌ی پنج‌ضلعی نیز مشاهده می‌شود.

- ۳) پیوند هیدروژنی نوعی پیوند غیراشتراکی است که خود به خود تشکیل می‌شود و آنزیم‌ها در تشکیل آن نقشی ندارند. هم DNA و هم tRNA پیوند هیدروژنی دارند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تصاویر تهیه شده از دنا توسط ویلکیتز و فرانکلین مشخص شد که دنا از بیش از یک رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی تشکیل شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) گریفیت نتوانست عامل تغییر شکل باکتری‌ها را کشف کند.
- ۲) در مدل واتسون و کریک دنا حول محور طولی (نه عرضی) خود می‌پیچد.
- ۳) چارگاف هیچ حرفی در مورد مکمل بودن بازها نزد مشاهدات آن نشان داد که در دنای طبیعی A با T و C با G برابر هستند و نسبتشان برابر ۱ است.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد ج و د جمله‌ی موردنظر را به نادرستی تکمیل می‌کنند. بررسی موارد:
- الف) در مرحله‌ی اول، گریفیت به همه‌ی موش‌ها، باکتری‌های پوشینه‌دار استرپتوکوکوس نومونیا تزریق کرد.
- ب) در مرحله‌ی چهارم، گریفیت مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار (کپسول‌دار) کشته شده با گرما و بدون کپسول زنده را به موش‌ها تزریق کرد. در این مرحله از آزمایش، همه‌ی موش‌ها در اثر ابتلا به سینه‌پهلو مردند.
- ج) باکتری‌های مرحله‌ی دوم، زنده و فاقد پوشینه (کپسول) بودند.
- د) قید «همه» باعث نادرستی این عبارت شده است، زیرا تعدادی از باکتری‌های بدون پوشینه (کپسول) زنده در مرحله‌ی چهارم آزمایش، کپسول‌دار شدند.

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ستون‌های نرdban مدل مولکولی واتسون و کریک را قند و گروههای فسفات تشکیل می‌دهند، پس در این بخش امکان مشاهده‌ی پیوند فسفودیاستر وجود دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۲) پیوند فسفودیاستر بین فسفات یک نوکلئوتید و گروه هیدروکسیل قند نوکلئوتید دیگر برقرار می‌شود.
- (۳) پیوندهای هیدروژنی در کنار هم نگه داشتن دو رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی مولکول دنا نقش دارند، نه پیوندهای فسفودیاستر.
- (۴) آنزیم هلیکاز توانایی شکستن پیوندهای فسفودیاستر را ندارد، اما آنزیم DNA پلی‌مراز در حین فعالیت ویرایش خود می‌تواند این پیوندها را بشکند.

برآورد آموزشی عصر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تشکیل مولکول‌های دنا، دئوکسی ریبونوکلئوتیدها و در تشکیل مولکول‌های رنا، ریبونوکلئوتیدها شرکت دارند. همان طور که می‌دانید، در ساختار ریبونوکلئوتیدها، قندهای پنج کربنی ریبوز و در ساختار دئوکسی ریبونوکلئوتیدها، قندهای پنج کربنی دئوکسی ریبوز یافت می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ممکن است در ساختار یک مولکول دنا، نوکلئوتیدهای دارای باز آلی تیمین وجود نداشته باشند، یعنی مولکول فقط سیتوزین و گوانین داشته باشد.

(۲) ممکن است در ساختار یک مولکول رنا، نوکلئوتیدهای دارای باز آلی یوراسیل وجود نداشته باشند و فقط ۳ نوع باز آلی داشته باشد.

(۳) در ساختار همهٔ مولکوهای دنا، پیوند هیدروژنی وجود دارد، اما دقت کنید برشی از مولکول‌های رنا نیز ممکن است در ساختار خود پیوند هیدروژنی داشته باشند.

به شکل زیر که یک مولکول رنا را نشان می‌دهد، دقت کنید.

واحد سازنده	تعداد رشته	حلقوی یا خطی؟	
دئوکسی ریبوز	دو رشته	خطی / حلقوی	مولکول دنا
پورین: آدنین و گوانین			
پیریمیدین: تیمین و سیتوزین			
یک فسفات	تک رشته	خطی	مولکول رنا
ریبوز			
پورین: آدنین و گوانین			
پیریمیدین: یوراسیل و سیتوزین			
یک فسفات			

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نتیجهٔ آزمایش‌های ایوری مشخص شد که برخلاف عقیده‌ی بسیاری از دانشمندان، پروتئین‌ها عامل اصلی انتقال صفات نیستند، بلکه مولکول‌های دنا هستند که باعث انتقال ویژگی‌ها و صفات بین یاخته‌های مختلف می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در نتیجهٔ آزمایش‌های گرفیت مشخص شد که مادهٔ وراثتی از یک یاخته به یاخته‌ی دیگر منتقل می‌شود، اما در این آزمایش‌ها ماهیت مادهٔ وراثتی و چگونگی انتقال آن مشخص نشد.

(۲) در نتیجهٔ آزمایش‌های ویلکینز و فرانکلین مشخص شد که مولکول دنا، مولکولی با حالت مارپیچی است که بیش از یک رشته دارد.

(۳) در نتیجهٔ آزمایش‌های چارگاف مشخص شد که در مولکول‌های دنا، میزان بازهای آلی آدنین با بازهای آلی تیمین و میزان بازهای آلی گوانین با بازهای آلی سیتوزین برابر است، اما دقت کنید که این نسبت دربارهٔ یک رشتهٔ پلی‌نوکلئوتیدی مطرح نیست بلکه دربارهٔ مولکول‌های دنا به کار می‌رود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به جدول زیر، آزمایش‌های گریفیت در چهار مرحله انجام شدند. در نخستین مرحله، باکتری‌های کپسول‌دار زنده به بدن موش‌ها تزریق شدند (رد گزینه ۲) و در آخرین مرحله، باکتری‌های کپسول‌دار مرده و باکتری‌های بدون کپسول زنده به بدن موش‌ها تزریق شدند. در این دو مرحله، همه‌ی موش‌ها مردند و درون خون و شش‌های آن‌ها باکتری‌های استرپتوکوکوس نومونیای کپسول‌دار یافت می‌شد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در هر دو آزمایش موش‌ها مردند، اما فقط نتایج آزمایش آخر بود که برخلاف انتظارات خود گریفیت بود.
- ۲) در نخستین آزمایش، باکتری‌های بدون کپسول به بدن موش‌ها تزریق نشدند، پس امکان مشاهده‌ی آن‌ها درون شش‌های موش‌ها وجود ندارد.

باکتری پوشینه‌دار کشته شده با گرما و باکتری‌های زنده‌ی بدون پوشینه (۴)	باکتری پوشینه‌دار کشته شده با گرما (۳)	باکتری بدون پوشینه زنده (۲)	باکتری زنده‌ی پوشینه‌دار (۱)	شماره‌ی آزمایش و ماده‌ی تزریق شده به بدن موش
وضعیت موش‌ها	در باکتری تغییر شکل ظاهری داشتیم؟	باکتری پوشینه‌دار در خون و شش‌های دیده می‌شود یا نه؟	تصویر آزمایش	
مردند	زنده ماندند	زنده ماندند	مردند	وضعیت موش‌ها
بله	خیر	خیر	خیر	در باکتری تغییر شکل ظاهری داشتیم؟
بله	خیر	خیر	بله	باکتری پوشینه‌دار در خون و شش‌های دیده می‌شود یا نه؟
۴- مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده و فاقد پوشینه زنده	۳- باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده با گرما	۲- باکتری‌های زنده‌ی فاقد پوشینه	۱- باکتری‌های زنده‌ی پوشینه‌دار پوشش پلی‌سیکلریدی (پوشینه)	
موس مرد و در خون و شش‌های آن باکتری‌های پوشینه‌دار زنده مشاهده شد.	موس زنده ماند.	موس زنده ماند.	موس مرد.	

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در رشته‌های پلی‌نوکلئوتیدی خطی، گروه فسفات در یک انتهای و گروه هیدروکسیل در انتهای دیگر آن آزاد هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) بین بازهای مکمل در یک رشته‌ی دنا، پیوند هیدروژنی وجود ندارد.
- ۲) در مولکول دنا (نه رشته‌ی پلی‌نوکلئوتیدی) مقدار باز آلی نیتروژن دار آدنین با مقدار باز مکملش، یعنی تیمین برابر است.
- ۴) فقط در رشته‌های پلی‌نوکلئوتیدی دنای حلقوی، دو انتهای رشته به هم متصل است.

گروه آموزشی عصر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پیوند هیدروژنی بین جفت بازهای آلی نیتروژن دار مکمل تشکیل می شود. چون در هر جفت باز یک پورین دو حلقه ای در مقابل یک پیریمیدین تک حلقه ای قرار می گیرد، باعث ثابت ماندن قطر مولکول دنا در سراسر آن می شوند. پیوند فسفودی استر، بین گروه فسفات یک نوکلئوتید با گروه هیدروکسیل قند نوکلئوتید دیگر تشکیل می شود. بررسی سایر گزینه ها:

۱) پیوندهای هیدروژنی بین نوکلئوتیدهای دارای بازهای آلی مکمل (نه یکسان) تشکیل می شوند. از طرفی در هنگام تشکیل پیوند فسفودی استر، دو فسفات از نوکلئوتیدهای سه فسفاته جدا می شوند و این پیوند بین نوکلئوتیدهای تک فسفاته تشکیل می شود.

۲) جفت بازها با ثابت نگهداشتن قطر مولکول دنا در فشرده شدن بهتر فامتن ها نقش دارند، اما دقت داشته باشد که در صورت سوال گفته شده دنای حلقوی و می دانیم که درون یاخته های پروکاریوتی امکان مشاهده هیستون وجود ندارد. در هنگام تشکیل پیوند فسفودی استر، مولکول آب تشکیل می شود. مولکول های آب سبب رقیق شدن میان یاخته شده و در نتیجه فشار اسمزی را کاهش می دهند.

۴) پیوندهای هیدروژنی خود به خود تشکیل می شوند و هیچ آنزیمی در تشکیل این پیوندها نقش ندارد. از سوی دیگر، آنزیم آغاز کننده همانند سازی، آنزیم هلیکاز است. این آنزیم توانایی شکستن پیوندهای فسفودی استر را ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در رشته مولکول DNA، پله وجود ندارد. درون میتوکندری سلول های یوکاریوتی DNA ای حلقوی وجود دارد. ۷۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مولکول های RNA و DNA های خطی و حلقوی، همواره تعداد پیوندهای بین قند و فسفات، بیشتر از تعداد نوکلئوتیدهاست. ۷۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مولکول های DNA، قند ریبوز ندارند. ۷۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در رشته های RNA تعداد بازهای پورینی و پیریمیدینی اغلب برابر نیستند. ۷۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در پیوند فسفودی استر، گروه فسفات بین دو قند قرار گرفته است. پیوند هیدروژنی در مولکول رنا نیز می تواند ایجاد شود. مکمل سیتوزین، باز آلی گوانین است که یک باز پورینی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم دنا و هم رنا دارای قند پنج کربنی هستند و در هر نوع از آنها C و T یا U می تواند مشاهده گردد. علت نادرستی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: طبق شکل کتاب، مولکول رنا نیز می تواند دارای پیوند هیدروژنی باشد. در رنا چون تک رشته است، تعداد C با G برابر نیست.

گزینه ۳: باز G هم در دنا و هم در رنا مشاهده می شود اما همانند سازی تنها در دنا مشاهده می شود.

گزینه ۴: رنا دارای دو سر متفاوت است، اما فقط یک رشته دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. علت نادرستی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: برای تحکیم ادعای خود عصاره بacterی های کپسول دار را تقسیم کردند و به هر قسمت آنزیم های تخریب کننده یک گروه از مواد آلی را افزودند.

گزینه ۳: ایوری و همکارانش ابتدا، پروتئین های عصاره بacterی های پوشینه دار را تخریب کردند.

گزینه ۴: ایوری و همکارانش بر روی عامل سینه پهلو (استرپتوکوکوس نومونیا) کار می کردند، نه اشرشیا کلای!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نوکلئوتید آدنین دار شامل دنوکسی ریبونوکلئوتید آدنین دار می باشد که می تواند یک تا سه فسفات داشته باشد. مونومر در ساختار DNA پلیمراز، آمینواسیدها هستند و نمی توانند نوکلئوتید آدنین دار داشته باشند.
بررسی سایر موارد:

مورد «الف» در ساختار نوکلئوزوم پروتئین های هیستون و دنا که می تواند دنوکسی ریبونوکلئوتید آدنین دار داشته باشد، قرار دارد.

مورد «ب»: ATP نوعی ریبونوکلئوتید آدنین دار است که توسط پمپ سدیم-پتاسیم مصرف می شود.

مورد «ج»: برخی آنزیم ها، ساختار رنایی دارند. در نتیجه می توانند ریبونوکلئوتید آدنین دار داشته باشند.

مورد «د»: در ناقل های الکترونی می تواند نوکلئوتید آدنین دار وجود داشته باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ساختار DNA پلی مراز چون آنزیم است، آمینواسید شرکت دارد، نه کربوهیدرات. در سایر موارد کربوهیدرات شرکت دارد. در ساختار نوکلئوتیدها، قند پیوز شرکت دارد. ۸۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تمام نوکلئوتیدهای شرکت کننده در ساختار نوکلئیک اسیدها ابتدا به صورت ۳ فسفاته می باشند اما در ضمن اضافه شدن، دو فسفات خود را از دست می دهند.
علت نادرستی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: برخی از نوکلئوتیدها در واکنش های تنفس یاخته ای و فتوستتر شرکت دارند.

گزینه ۲: انواع RNA یافت می شوند که سه نوع آنها mRNA، tRNA و rRNA می باشند. رنا های دیگر دارای نقش هایی همچون نقش های آنزیمی و دخالت در تنظیم بیان ژن هستند.

گزینه ۳: در ساختار DNA بر اساس نوع باز آلی نیتروژن دار، ۴ نوع نوکلئوتید شرکت دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تفاوت مولکول های DNA و RNA در نوع قند (ریبوز یا دنوکسی ریبوز)، تعداد رشته های پلی نوکلئوتیدی (DNA دو رشته و RNA یک رشته) و نوع بازی های آلی پیریمیدینی یعنی C، T و U می باشد. لذا موارد «الف»، «ب» و «د» درست می باشند. ۸۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. درون یاخته ها انواع RNA وجود دارند که مهم ترین آنها tRNA و mRNA می باشند تمام نقش های ذکر شده از وظایف این مولکول ها می باشند. ۸۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بازی های پورینی از طریق حلقه کوچک (حلقه پنج ضلعی) به قند متصل می شوند.
علت نادرستی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: پیوند فسفودی استر یعنی دو پیوند استری لذا پیوند «الف» در واقع پیوند فسفواتری است نه پیوند فسفودی استری.

گزینه ۳: OH مجاور مکان «ج» محل اضافه شدن نوکلئوتید جدید را به درستی نشان می دهد.

گزینه ۴: چون ساختار مربوط به RNA می باشد، لذا «د» نمی تواند تیمین باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علت نادرستی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: در زمان گریفت به اشتباہ باکتری استرپتوكوس نومونیا را عامل بیماری آنفلونزا می دانستند و وی به دنبال ساخت واکسن برای این بیماری بود.

گزینه ۲: عامل انتقال صفت را ایوری مشخص نمود.

گزینه ۳: باکتری های پوشینه دار زنده باعث ایجاد بیماری می شدند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد ب و ج عبارت را به نادرستی تکمیل می‌کنند. اطلاعات اولیه در مورد ماده‌ی وراثتی از فعالیت‌ها و آزمایش‌های باکتری‌شناسی انگلیسی به نام گرفیت به دست آمد. گرفیت با دو نوع از باکتری استرپتوکوکوس نومونیا، ۴ آزمایش مختلف را روی موش‌ها انجام داد:

بررسی موارد:

الف) گرفیت در سومین آزمایش خود، باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده با گرما به موش‌ها تزریق و مشاهده کرد که موش‌ها سالم ماندند، بنابراین او نتیجه گرفت که وجود پوشینه به تنها‌یی عامل مرگ موش‌ها نیست.

ب) گرفیت در آزمایش چهارم و پایانی خود مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده با گرما و زنده‌ی بدون پوشینه را به موش‌ها تزریق کرد و مشاهده کرد که موش‌ها برخلاف انتظار، مردند. دقต کنید که در این مرحله هیچ باکتری پوشینه‌دار زنده‌ای به موش‌ها تزریق نشد.

ج) گرفیت در پایان آخرین آزمایش خود با بررسی خون و شش‌های موش‌های مرد، مقدار زیادی از باکتری‌های پوشینه‌دار زنده را مشاهده کرد. مسلماً باکتری‌های مرد زنده نشده‌اند، بلکه تعدادی از باکتری‌های بدون پوشینه به نحوی تغییر کرده و دارای پوشش پلی‌ساقاریدی (پوشینه) شده‌اند.

د) نوع بیماری‌زای استرپتوکوکوس نومونیا که پوشینه‌دار است در موش‌ها سبب سینه‌پهلو می‌شود، ولی نوع بدون پوشینه‌ی آن، موش‌ها را بیمار نمی‌کند. گرفیت در دومین آزمایش خود مشاهده کرد، تزریق باکتری‌های بدون پوشینه به موش‌های مشابه، باعث بروز علائم بیماری نمی‌شود. در حالی‌که در اولین آزمایش، تزریق باکتری‌های پوشینه‌دار باعث بروز علائم بیماری و مرگ در آن‌ها شده بود.

درس

گروه‌آموزشی عصر

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تصویر صورت سؤال را ویلکنیز و فرانکلین از مولکول دنا با استفاده از پرتوایکس تهیه کردند. برای پاسخ‌گویی به این سؤال، ابتدا جدول زیر را مطالعه کنید.

نتایجی که از آزمایش‌های خود به دست آورده‌اند:	دانشمندان به ترتیب زمان مطالعه‌ی خود بر روی مولکول دنا
ماده‌ی وراثتی می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته‌ی دیگر منتقل شود.	گریفیت
ماهیت ماده‌ی وراثتی مشخص شد.	ایوری و همکارانش
نشان داد که مقدار آدنین موجود در یک مولکول دنا با مقدار تیمین برابر است و مقدار گوانین در آن با مقدار سیتوزین برابری می‌کند.	چارگاف
۱) حالت مارپیچ و بیش از یک رشته بودن دنا ۲) اندازه‌گیری ابعاد مولکول دنا	ویلکنیز و فرانکلین
۱) دو رشته بودن مولکول دنا ۲) نوع پیوند بین دو باز مکمل در هر مولکول دنا (پیوند هیدروژنی) ۳) نوع پیوند بین قند یک نوکلئوتید با فسفات نوکلئوتید دیگر (پیوند فسفو دی‌استر) ۴) دلیل برابر بودن مقدار آدنین با تیمین و سیتوزین با گوانین در هر مولکول دنای طبیعی	واتسون و کریک

پس با توجه به جدول، قبل از این دو دانشمند یعنی توسط نتایجی که ایوری و همکارانش از آزمایش‌های خود به دست آورده‌اند، ماهیت ماده‌ی وراثتی مشخص شد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) حالت مارپیچ و بیش از یک رشته بودن مولکول دنا نتایجی بود که از روی همین تصاویر (تصاویر تهیه شده با استفاده از پرتو ایکس) توسط ویلکنیز و فرانکلین به دست آمد.

۳) دقت کنید که برابر بودن نوکلئوتیدهای دارای بازهای مکمل، توسط چارگاف مشخص شد که قبل از ویلکنیز و فرانکلین روی مولکول دنا مطالعه می‌کرد، ولی دلیل این برابری توسط واتسون و کریک مشخص شد که بعد از این دو دانشمند روی مولکول دنا تحقیق می‌کردند.

۴) ماهیت پیوند بین بازهای روبه‌روی هم در یک مولکول دنا (پیوند هیدروژنی) توسط واتسون و کریک مشخص شد که بعد از ویلکنیز و فرانکلین مطالعات خود را روی مولکول دنا شروع کردند.

گروه آموزشی عصر

۹۰

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد ب و ج نادرست است.
- مورد ب: حذف بخش‌هایی از رنای پیک نه الگوی رنای پیک
- مورد ج: در بعضی ژن‌ها، نه همه‌ی ژن‌ها
- مورد د: در حین متصل شدن بیانه‌ها به هم دیگر ۱۰ تشکیل پیوند فسفودیاستراز را داریم.

۹۱

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مورد (د) نادرست است. بخش کوچکی از دنا باز می‌شود.

۹۲

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه ۳ نادرست است. پیش‌هسته‌ای‌ها قادر هسته‌اند پس رنابسپاراز همواره، در هسته فعالیت نمی‌کند.

۹۳

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تحلیل گزینه‌ها:
- گزینه‌ی ۱: صحیح است.
- گزینه‌ی ۲: دنا در توارث نقش دارد.
- گزینه‌ی ۳: دنا از بازهای دئوکسی ریبوزدار تولید شده است.
- گزینه‌ی ۴: رنای هوهسته‌ای‌ها توسط ۳ نوع رنابسپاراز ساخته می‌شوند.

۹۴

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تحلیل گزینه‌ها:
- گزینه‌ی ۲: رنابسپاراز در هوهسته‌ای‌ها ۳ نوع است که می‌توان گفت تخصصی عمل می‌کند.
- گزینه‌ی ۳: رنابسپاراز از ۴ نوکلئوتید یوراسیل دار، سیتوزین دار، گوانین دار، آدنین دار استفاده می‌کند.
- رنابسپاراز از ۴ نوکلئوتید تیمین دار، سیتوزین دار، گوانین دار، آدنین دار استفاده می‌کند.
- گزینه‌ی ۴: رنابسپاراز در حین فعالیت سلول عمل می‌کند، ممکن است این سلول هرگز تقسیم نشود.

۹۵

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تحلیل گزینه‌ها:
- گزینه‌ی ۱: همانندسازی ← دنابسپاراز به کار می‌رود. / رونویسی ← رنابسپاراز
- گزینه‌ی ۲: همانندسازی ← دئوکسی‌ریبوز دارد / رونویسی ← ریبوز
- گزینه‌ی ۳: در هر دو رشته‌ی الگو دنا است.
- گزینه‌ی ۴: همانندسازی ← یک دنای کامل / رونویسی ← رنا از روی بخشی از دنا ساخته می‌شود.

۹۶

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- (آدنوزین تری‌فسفات) منبع رایج انرژی در یاخته است و در ساختار آن نوکلئوتید وجود دارد.

۹۷

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۹۸

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منبع رایج انرژی در یاخته ATP است.

۹۹

- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. tRNA یا رنای رناتنی در ساختار رناتن‌ها شرکت می‌کند.

۱۰۰

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. mRNA با رنای پیک، اطلاعات را از دنا به رناتن می‌رساند.

۱۰۱

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. tRNA آمینواسیدها را برای استفاده در پروتئین‌سازی به سمت رناتن می‌برد.

۱۰۲

- نوع دیگری از نوکلئیک اسیدها، رنا است که ۳ نوع دارد:

www.my-dars.ir

۱- رنای پیک یا mRNA

۲- رنای ناقل یا tRNA

۳- رنای رناتنی یا rRNA

۱۰۳

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مولکول رنا تک رشته‌ای است و از روی بخشی از یکی از رشته‌های دنا ساخته می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیوند هیدروژنی خودش به تنها بی اثری کم دارد و عامل مقابل یکدیگر ماندن ۲ رشته دنا است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ثابت ماندن قطر دنا: پایداری اطلاعات - فشرده شدن بهتر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ثابت ماندن قطر دنا در فشرده شدن بهتر فامتنها مؤثر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قرارگیری جفت بازها به این صورت قطر مولکول را در سراسر دنا یکسان می کند و پیوند هیدروژنی بین بازها ۲ رشته دنا را مقابل یکدیگر نگه می دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بین C و G نسبت به A و T پیوند هیدروژنی بیشتری تشکیل می شود و مکمل بودن بازهای آلی نتایج آزمایش های چارگاف را تأیید می کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

پیوند بین جفت بازها اختصاصی است و بین C و G همچنین بین A و T برقرار می شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

پیوند هیدروژنی که بین بازهای دو نوکلئوتید ایجاد می شود، دو رشته دنا را مقابل یکدیگر قرار می دهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بین بازهای رویه روی هم در دنا پیوند هیدروژنی برقرار است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پیوند فسفودی استر بین قند یک نوکلئوتید و فسفات نوکلئوتید دیگر است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ستون های نرdban مارپیچ را قند و فسفات و پله های آن را بازهای آلی تشکیل می دهند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واتسون و کریک مدل نرdban مارپیچ را ساختند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واتسون و کریک مدل مولکولی نرdban مارپیچ را ساختند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتو ایکس از مولکول های دنا تصاویری تهیه کردند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نوع نوکلئوتید دنا به طور مساوی توزیع نشده اند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مقدار A با T و مقدار G با C در دنا برابر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دنا و رنای خطی ۲ سرمتفاوت دارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نوکلئیک اسیدهای خطی گروه فسفات در یک انتهای دیگر آزاد است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پیوند بین ۲ رشته پلی نوکلئوتید فسفودی استر است و در باکتری دنای حلقوی داریم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

دو رشته پلی نوکلئوتید مقابل یکدیگر قرار می گیرند و دنا را می سازند. ولی رنا فقط یک رشته پلی نوکلئوتید دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دنا یوراسیل ندارد ولی رنا یوراسیل دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دنا باز یوراسیل ندارد و به جای آن تیمین دارد.

۱۲۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پیریمیدین تک حلقه‌ای و شامل T و C و U است.

۱۲۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پورین ۲ حلقه‌ای و پیریمیدین تک حلقه‌ای است.

۱۳۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قند رنا ریبوز است و باز آلی نیتروژن‌دار نوکلئوتید می‌تواند پورین یا پیریمیدین باشد.

۱۳۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قند دنا $\leftarrow$ دئوكسی ریبوز

قند رنا $\leftarrow$ ریبوز

۱۳۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گلیکورزن در ساختار نوکلئوتید وجود ندارد.

۱۳۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دنا و رنا هر دو پلیمرهایی از واحدهای تکرارشونده نوکلئوتید هستند.

۱۳۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نوکلئوتید واحد تکرار شونده دنا و رنا است.

۱۳۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نوکلئیک اسیدها شامل دنا و رنا هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایوری و همکارانش ابتدا از عصاره‌ی استخراج شده از باکتری کشته شده و پوشینه‌دار استفاده کردند.

۱۳۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۳۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گرفتگیت سعی داشت واکسنی برای آنفلوانزا تولید کند.

۱۳۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استرپتوكوس نومونیای کپسول‌دار در موش‌ها سبب سینه‌پهلو می‌شود.

۱۴۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ذخیره‌کننده اطلاعات وراثتی DNA است.

۱۴۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۲) درست است.

(۱) در ساختار فامتن DNA و پروتئین داریم.

(۴) فامتن در هسته قرار دارد.

(۳) شکل پاخته تحت فرمان هسته است.

۱۴۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ساختار فامتن DNA و پروتئین داریم.

۱۴۳

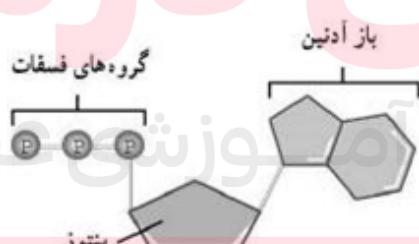
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. غلط است زیرا در ساختار فامتن DNA و پروتئین داریم.

۱۴۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ویژگی‌هایی مانند شکل، اندازه، توانایی رنگ و غیره تحت فرمان هسته است.

۱۴۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

آدنوزین
(ATP)
آدنوزین تری فسفات

www.my-dars.ir

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به شکل ۱-۱۴ کتاب توجه کنید. مورد «الف»، پتوز، مورد «ب»، باز آدنین و مورد «ج»، آدنوزین را نشان می‌دهد. بررسی گزینه‌ها:

(۱) پتوز جزو مونوساکاریدها (ساده‌ترین کربوهیدرات‌ها) بوده اما سوخت اصلی سلول نیست، زیرا سلول‌ها از گلوکز به عنوان سوخت اصلی استفاده می‌کنند.

(۲) گروه‌های فسفات نقش ذخیره انرژی را در ATP بر عهده دارند.

(۳) باز آدنین در ساختار نوکلئوتیدها شرکت دارد، نه آدنوزین.

(۴) با آزاد شدن اولین گروه فسفات از ATP، یک مولکول ADP تولید می‌شود. با آزاد شدن گروه دوم فسفات،AMP تولید می‌شود. گروه سوم فسفات نیز جدا نمی‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ATP یا آدنوزین تری‌فسفات دارای باز آلی آدنین، قند پتوز و سه گروه فسفات است.

در صورتی که ADP یا آدنوزین دی‌فسفات دارای باز آلی آدنین، قند پتوز و دو گروه فسفات است، ATP و ADP، هر دو دارای آدنوزین هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مولکول ATP یک قند پنج‌کربنی وجود دارد که گروه‌های فسفات و باز آلی آدنین به قند متصل هستند. آدنین یک باز دوحلقه‌ای است که یک حلقه‌ی شش‌ضلعی و یک حلقه‌ی پنج‌ضلعی دارد و حلقه‌ی پنج‌ضلعی به قند پنج‌کربنی متصل می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بخش آدنوزین فقط شامل قند ریبوز و باز آلی آدنین است و فسفات ندارد بلکه می‌تواند به سه گروه فسفات متصل شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. AMP از ATP به همراه دو گروه فسفات ساخته شده است زیرا خود دارای یک گروه فسفات است که به همراه دو فسفات دیگر به نوکلئوتید سه فسفاتی تبدیل می‌شود.

مای درس

گروه‌آموزشی عصر

www.my-dars.ir

١	١	٢	٣	٤
٢	١	٢	٣	٤
٣	١	٢	٣	٤
٤	١	٢	٣	٤
٥	١	٢	٣	٤
٦	١	٢	٣	٤
٧	١	٢	٣	٤
٨	١	٢	٣	٤
٩	١	٢	٣	٤
١٠	١	٢	٣	٤
١١	١	٢	٣	٤
١٢	١	٢	٣	٤
١٣	١	٢	٣	٤
١٤	١	٢	٣	٤
١٥	١	٢	٣	٤
١٦	١	٢	٣	٤
١٧	١	٢	٣	٤
١٨	١	٢	٣	٤
١٩	١	٢	٣	٤
٢٠	١	٢	٣	٤
٢١	١	٢	٣	٤
٢٢	١	٢	٣	٤
٢٣	١	٢	٣	٤
٢٤	١	٢	٣	٤
٢٥	١	٢	٣	٤
٢٦	١	٢	٣	٤
٢٧	١	٢	٣	٤
٢٨	١	٢	٣	٤
٢٩	١	٢	٣	٤
٣٠	١	٢	٣	٤
٣١	١	٢	٣	٤
٣٢	١	٢	٣	٤

٣٣	١	٢	٣	٤
٣٤	١	٢	٣	٤
٣٥	١	٢	٣	٤
٣٦	١	٢	٣	٤
٣٧	١	٢	٣	٤
٣٨	١	٢	٣	٤
٣٩	١	٢	٣	٤
٤٠	١	٢	٢	٤
٤١	١	٢	٣	٤
٤٢	١	٢	٣	٤
٤٣	١	٢	٣	٤
٤٤	١	٢	٣	٤
٤٥	١	٢	٣	٤
٤٦	١	٢	٣	٤
٤٧	١	٢	٢	٤
٤٨	١	٢	٣	٤
٤٩	١	٢	٣	٤
٥٠	١	٢	٣	٤
٥١	١	٢	٣	٤
٥٢	١	٢	٣	٤
٥٣	١	٢	٣	٤
٥٤	١	٢	٢	٤
٥٥	١	٢	٣	٤
٥٦	١	٢	٣	٤
٥٧	١	٢	٣	٤
٥٨	١	٢	٣	٤
٥٩	١	٢	٣	٤
٦٠	١	٢	٣	٤
٦١	١	٢	٢	٤
٦٢	١	٢	٣	٤
٦٣	١	٢	٣	٤
٦٤	١	٢	٢	٤

٦٥	١	٢	٣	٤
٦٦	١	٢	٣	٤
٦٧	١	٢	٣	٤
٦٨	١	٢	٣	٤
٦٩	١	٢	٣	٤
٧٠	١	٢	٣	٤
٧١	١	٢	٣	٤
٧٢	١	٢	٣	٤
٧٣	١	٢	٣	٤
٧٤	١	٢	٣	٤
٧٥	١	٢	٣	٤
٧٦	١	٢	٣	٤
٧٧	١	٢	٣	٤
٧٨	١	٢	٣	٤
٧٩	١	٢	٣	٤
٨٠	١	٢	٣	٤
٨١	١	٢	٣	٤
٨٢	١	٢	٣	٤
٨٣	١	٢	٣	٤
٨٤	١	٢	٣	٤
٨٥	١	٢	٣	٤
٨٦	١	٢	٣	٤
٨٧	١	٢	٣	٤
٨٨	١	٢	٣	٤
٨٩	١	٢	٣	٤
٩٠	١	٢	٣	٤
٩١	١	٢	٣	٤
٩٢	١	٢	٣	٤
٩٣	١	٢	٣	٤
٩٤	١	٢	٣	٤
٩٥	١	٢	٣	٤
٩٦	١	٢	٣	٤

٩٧	١	٢	٣	٤
٩٨	١	٢	٣	٤
٩٩	١	٢	٣	٤
١٠٠	١	٢	٣	٤
١٠١	١	٢	٣	٤
١٠٢	١	٢	٣	٤
١٠٣	١	٢	٣	٤
١٠٤	١	٢	٣	٤
١٠٥	١	٢	٣	٤
١٠٦	١	٢	٣	٤
١٠٧	١	٢	٣	٤
١٠٨	١	٢	٣	٤
١٠٩	١	٢	٣	٤
١١٠	١	٢	٣	٤
١١١	١	٢	٣	٤
١١٢	١	٢	٣	٤
١١٣	١	٢	٣	٤
١١٤	١	٢	٣	٤
١١٥	١	٢	٣	٤
١١٦	١	٢	٣	٤
١١٧	١	٢	٣	٤
١١٨	١	٢	٣	٤
١١٩	١	٢	٣	٤
١٢٠	١	٢	٣	٤
١٢١	١	٢	٣	٤
١٢٢	١	٢	٣	٤
١٢٣	١	٢	٣	٤
١٢٤	١	٢	٣	٤
١٢٥	١	٢	٣	٤
١٢٦	١	٢	٣	٤
١٢٧	١	٢	٣	٤
١٢٨	١	٢	٣	٤

۱۲۹	۱	۲	۳	۴
۱۳۰	۱	۲	۳	۴
۱۳۱	۱	۲	۳	۴
۱۳۲	۱	۲	۳	۴
۱۳۳	۱	۲	۳	۴
۱۳۴	۱	۲	۳	۴
۱۳۵	۱	۲	۳	۴
۱۳۶	۱	۲	۳	۴
۱۳۷	۱	۲	۳	۴
۱۳۸	۱	۲	۳	۴
۱۳۹	۱	۲	۳	۴
۱۴۰	۱	۲	۳	۴
۱۴۱	۱	۲	۳	۴
۱۴۲	۱	۲	۳	۴
۱۴۳	۱	۲	۳	۴
۱۴۴	۱	۲	۳	۴
۱۴۵	۱	۲	۳	۴
۱۴۶	۱	۲	۳	۴
۱۴۷	۱	۲	۳	۴
۱۴۸	۱	۲	۳	۴
۱۴۹	۱	۲	۳	۴
۱۵۰	۱	۲	۳	۴

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir